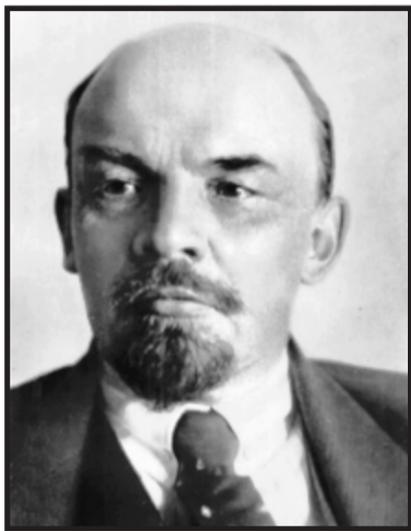

ସର୍ବହରା କ୍ରାନ୍ତି

ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ମହାନ ଆପୋଷତ୍ୱୀୟ ଯୋଦ୍ଧା ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କର ୧୨୫ତମ ଜନ୍ମ ବାର୍ଷିକୀକୁ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସହ ପାଳନ କରନ୍ତୁ

“ସର୍ବହରାର ମହାନ ନେତା, ୟୁଗାନ୍ତକାରୀ ରକ୍ଷ
ସମାଜତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ରୂପକାର କମ୍ପ୍ରେଡ୍ ଲେନିନ୍‌ଙ୍କ
୯୭ତମ ମୃତ୍ୟୁବାର୍ଷିକୀରେ ସର୍ବହରା କ୍ରାନ୍ତି ପକ୍ଷରୁ
ଗଭୀର ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି”

ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ ୧୨୫ତମ ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ୨୩
ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୧ରୁ ସାରା ଦେଶରେ ପାଳିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ।
ସେ ଜଣେ ଏଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଦେଶର କୋଟି କୋଟି
ସାଧାରଣ ମଣିଷର ହୃଦୟରେ ଗଭୀର ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସମ୍ମାନ ଓ ଉଦ୍‌ଘାଟନା
ସୃଷ୍ଟି କରେ । ତାଙ୍କର ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର, ସାହସିକ, ବୀରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସାଲିସ
ବିହୀନ ସଂଗ୍ରାମ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତି ଆମ ନିକଟରେ ଚିର ଜାଲୁଲ୍ୟମାନ
ହୋଇ ରହିବ । ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଆହ୍ୱାନରେ
ହଜାର ହଜାର ଛାତ୍ର, ଯୁବକ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁଖ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଆରାମ-
ଅୟସ, ପରିବାର-ପରିଜନ, ଉଚ୍ଚ ଆକାଂକ୍ଷା, ଚାକିରୀ-ବାକିରୀ ସବୁ
କିଛିକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ଦେଶର ମୁକ୍ତି ପାଇଁ କାରାବରଣ କରିଥିଲେ ।
ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଉତ୍ପୀଡ଼କୁ ଭୃକ୍ଷେପ ନ କରି ସ୍ୱାଧୀନତା
ଆନ୍ଦୋଳନରେ ହସି ହସି ପାଶାଖୁଣ୍ଟକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିଥିଲେ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ସାଲିସବିହୀନ ସଂଗ୍ରାମର ମୁଖ୍ୟ ନାୟକ
ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ ଜନ୍ମ ବାର୍ଷିକୀ ପାଳନ କରିବାକୁ
ଗଲାବେଳେ ଇତିହାସର ସେହି ଗୌରବମୟ ଅଧ୍ୟାୟର କଥା ମନେ
ପଡ଼ିଯାଏ । ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରୁ ସେଦିନ
ଭାରତୀୟ ନବଜାଗରଣର ବହୁ ମହାମନିଷାଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲା ।
ବିଜ୍ଞାନ, କଳା, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି ତଥା ଜ୍ଞାନ ଜଗତର ବହୁବିଧ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଅଭୂତପୂର୍ବ ପରିସ୍ଫୁଟନ ଘଟିଥିଲା । ଏହା ଥିଲା ଭାରତ
ଇତିହାସର ଏକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଭ ଅଧ୍ୟାୟ । ମାତ୍ର ସ୍ୱାଧୀନତାଭର ଭାରତବର୍ଷରେ
ସେହି ଗୌରବମୟ ଯୁଗ ବିସ୍ମୃତିର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ବିଲୁପ୍ତ । ଆଜିର
ଅଭାବନୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ଦେଶର ଶାସକ ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର
ରାଜନୈତିକ ଦଳ ମାନଙ୍କର ଅଭିସନ୍ଧି ମୂଳକ ଭୂମିକା ହିଁ ଦାୟୀ ।
(ଦ୍ୱିତୀୟ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

ଅତୁଟ ମନୋବଳ, ଅମିତ ତେଜ ନେଇ ଅପ୍ରତିରୋଧ ଗତିରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ଦିଲ୍ଲୀ ସାମାନ୍ତର ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ

ଦିଲ୍ଲୀ ସାମାନ୍ତରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମେହନତୀ
କୃଷକ ପ୍ରତିଦିନ ସୃଷ୍ଟି କରିଚାଲିଛନ୍ତି ଏକ
ଗୌରବୋଜ୍ଞ ଐତିହାସିକ କୃଷକ
ଆନ୍ଦୋଳନର ଇତିହାସ । ଉତ୍ତମାନ ଶୀତର
ପ୍ରକୋପ ଯେତେ ବଢ଼ୁଛି, ଆନ୍ଦୋଳନ ଉତ୍ତାପ
ବି ସେତେ ବଢ଼ୁଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ସେହି
ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ଧ୍ୱନି, ମୋଦି ସରକାର ତୁମେ
ସର୍ବନାଶୀ ତିନୋଟି କୃଷି ଆଇନ୍ ଓ ବିଜୁଳି
(ସଂଶୋଧନ) ବିଲ୍ ୨୦୨୦କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବାତିଲ କର । ମୋଦି ସରକାର, କିଛି
ଉଡ଼ାଟିଆ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ, ଗୋଦା ମିଡ଼ିଆ ଏହି
ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ବଦନାମ କରିବା ପାଇଁ ଯେତେ
କୁସ୍ତା ଅପପ୍ରଚାର କଲେ ବି ଏହି ମହନୀୟ
ଆନ୍ଦୋଳନ ଦିନକୁ ଦିନ ବ୍ୟାପକରୁ
ବ୍ୟାପକତର ରୂପ ନେଉଛି । ପୋଲିସ୍
ମିଲିଟାରୀ ନିର୍ମୂଳ ଦମନକାଳାର ଯେତେ ଭୟ
ଦେଖାଇଲେ ବି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ମାନଙ୍କର
ଅଦମ୍ୟ ସାହସ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧ ହେଉଛି । ମୋଦି ସରକାର ଆନ୍ଦୋଳନର
ଐକ୍ୟକୁ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ଯେତେ ବିଭେଦକାମୀ ଘୃଣ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ
କଲେ ବି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କ ଅଦମ୍ୟ ମନୋବଳ ଓ ଲୌହଦୃଢ଼
ଐକ୍ୟ ସେତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉଛି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତକାରୀ ଆନ୍ଦୋଳନ
ଶୋଷିତ ନାପଡ଼ିତ ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ଗଭୀର ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଓ ପ୍ରତ୍ୟୟ ସୃଷ୍ଟି
କରିଛି । ଦେଶର ନିର୍ଯ୍ୟାତ୍ତିତ କୃଷକ, ଶ୍ରମିକ, ଛାତ୍ର, ଯୁବକ, ମହିଳା,
ସର୍ବସ୍ତରର ଶୋଷିତ ମଣିଷ, ଶୁଭବୁଦ୍ଧି ସମ୍ପନ୍ନ ଜନଗଣ ହୃଦୟ ଦେଇ
ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ନିଜର ଅକୃଷ୍ଣ ସମର୍ଥନ
ଯୋଗାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଦିଲ୍ଲୀ ହରିୟାଣାର ସିଂଘୁ, ଚିକ୍ତି ସାମାନ୍ତରୁ ପ୍ରେରଣା
ନେଇ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି ପଡ଼ୋଶୀ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ,

ବିଜୁଳି ବିଲ - ୨୦୨୦କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତିଲ
କରିବାକୁ ହେବ । ଆମେ ମରିବୁ ପଛେ
ପଛକୁ ହଟିବୁ ନାହିଁ, ଦାବି ଆଦାୟ ନ କରି
ଘରକୁ ଫେରିବୁ ନାହିଁ । ଦେଡ଼ ମାସରୁ
ଅଧିକ ସମୟ ଧରି, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶୀତ, ଝଡ଼
ବର୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ଅଛୁ । ୬ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଛୁ । ଆମେ ଜାଣୁ ଉଚ୍ଚତ
ସରକାର ତୁମେ ଏତେ ସହଜରେ ମଥାନତ
କରିବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଆଲୋଚନା ପରେ
ଆଲୋଚନା କରି ତାରିଖ ଗଢ଼ାଇ ଗଢ଼ାଇ
ଆମର ମନୋବଳକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିପାରିବ
ନାହିଁ । ବୋଧେ ଏଥର ମୋଦି ସରକାର
ତାର ପ୍ରକୃତ ମୁନିବ ଆଦାନୀ-ଅୟନୀ ଭଳି
ପୁଞ୍ଜିପତିମାନେ ଶୋଷିତ ଜନସାଧାରଣର
ଐକ୍ୟବନ୍ଧ ଶକ୍ତିର ଚେର ପାଉଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଯେମିତି ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ
ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁଘଣ୍ଟି
ଶୁଣିପାରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମୀ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ
ହେଲା, କେବଳ ମୋଦି ଅମିତ ଶାହା ବା ମୋଦି ସରକାର ଏ
ଆନ୍ଦୋଳନର ନିଶାନା ନୁହେଁ, ସିଧାସଳଖ ଅୟନୀ, ଅଦାନୀ,
କର୍ପୋରେଟ୍ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନେ ଆଜି ଆନ୍ଦୋଳନର ନିଶାନା ହୋଇଛନ୍ତି ।
ଆନ୍ଦୋଳନର ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ସେମାନେ କୁଝିପାରିଛନ୍ତି ଏ ସରକାରକୁ
ପ୍ରକୃତରେ ଚଳାଉଛି କିଏ ? ଶାସକ ସରକାରକୁ ରିମୋର୍ଟ କଣ୍ଠୋଳ
ଧରି ଚଳାଉଛି ଦେଶର ପ୍ରକୃତ ଶାସକ, ପୁଞ୍ଜିପତି ଶ୍ରେଣୀ, ତେଣୁ
ଆତମ୍ଭିତ ଓ ଆତଙ୍କିତ ଶାସକ ଶ୍ରେଣୀ ପକ୍ଷରୁ ସମସ୍ତ ସାମାନ୍ତରେ ହୋଇଛି
ଏକ ଅଭୂତପୂର୍ବ ସମରସଜ୍ଞା । ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ଓ ଶୋଷିତ ମଣିଷର ଐକ୍ୟବନ୍ଧ
ଶକ୍ତି ଆଜି ମୁହାଁମୁହିଁ ।
(ଦ୍ୱିତୀୟ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

ଦିଲ୍ଲୀର ସିଂଘୁ ସାମାନ୍ତରେ ଆନ୍ଦୋଳନରତ କୃଷକମାନଙ୍କର
ଅସ୍ଥାୟୀ ଶିବିରର ଦୃଶ୍ୟ
ରାଜସ୍ଥାନର କୃଷକମାନେ । ଅନୁରୂପ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇଛି
ଦିଲ୍ଲୀ-ଯୁପି ସାମାନ୍ତର ଗାଜିପୁରଠାରେ, ନଏଡ଼ାର ଚିଲ୍ଲା ସାମାନ୍ତ, ଦିଲ୍ଲୀ-
ରାଜସ୍ଥାନର ସାହାଜାନପୁର-ଖେଡ଼ା ସାମାନ୍ତ । ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଆଜି
ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି ସମଗ୍ର ଦେଶର କୃଷକ ଓ କ୍ଷେତମଜଦୁର ।
ବୋଧହୁଏ, ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତରେ ଦେଶର ଶୋଷିତ
କୃଷକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏକ ଚରମ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶାଳୀ ଏକତ୍ରବାଦୀ ସରକାରକୁ
ଖୋଲା ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି - କିଛି ସଂଶୋଧନ ନୁହେଁ ଏହି ତିନୋଟି
ସର୍ବନାଶୀ କଳା କୃଷି ଆଇନ୍‌କୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ

ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର....

(ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ)

ଗଭୀର ଉଦ୍‌ବେଗର ସହ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛୁ ଯେ ଯେଉଁ ରାଜନୈତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକ ସେଦିନ ତାଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମର ତୀବ୍ର ବିରୋଧତା କରିଥିଲେ, ବିଭିନ୍ନ ବାଧା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରି ନେତାଜୀଙ୍କୁ କାଳିମାଲିପୁ କରିବା ପାଇଁ ସାମାନ୍ୟ ପଛଦୁଆ ଦେଇ ନଥିଲେ ଆଜି ସେହି ସୁବିଧାବାଦୀ ଦଳ ଗୁଡ଼ିକ ଶସ୍ତ୍ରା ଲୋକପ୍ରିୟତା ଅର୍ଜନ ପାଇଁ ନେତାଜୀ ଜୟନ୍ତୀକୁ ଖୁବ୍ ଆଡ଼ମ୍ବର ସହକାରେ ପାଳନ ପାଇଁ ଉତ୍ସବ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହା ଯେ ସେହି ମହାନ ବିପ୍ଳବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଗଭୀର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏବଂ ଭଲପାଇବା ଦ୍ୱାରା ଅଭିପ୍ରେତ, ତାହା ଆଦୌ ନୁହେଁ; ବରଂ ସାଧାରଣ ମଣିଷର ହୃଦୟରେ ନେତାଜୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ଅପରିସୀମା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭଲ ପାଇବାକୁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ରାଜନୈତିକ ସ୍ୱାର୍ଥ ହାସଲ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓ ଜନଗଣଙ୍କୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହାନ ପ୍ରୟାସ ।

ଏହା ଆଦୌ ଭୁଲିଗଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ଯେ ନେତାଜୀ ଥିଲେ ଆପୋଷହୀନ ସଂଗ୍ରାମର କର୍ଣ୍ଣଧାର, ଯାହା ଆପୋଷକାମୀ ସଂସ୍କାରବାଦୀ ଦକ୍ଷିଣପନ୍ଥୀ କଂଗ୍ରେସ ନେତୃତ୍ୱର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିପନ୍ଥୀ ଥିଲା । ଦେଶର ହଜାର ହଜାର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ଛାତ୍ର, ଯୁବକ, ବହୁ ବିପ୍ଳବୀ, ଜ୍ଞାନୀଗୁଣୀ ଶୁଭବୃଦ୍ଧି ସମ୍ପନ୍ନ ମଣିଷ ସେଦିନ ବିପ୍ଳବ ସଂଖ୍ୟାରେ ନେତାଜୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ଓ ଆହ୍ୱାନରେ ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇ ଏକ ଦୃଢ଼ ସଙ୍ଗଠନ ଗଢ଼ି ତୋଳିଥିଲେ । ଏହା ବିଚିତ୍ର ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ତଥା ଜାତୀୟ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୂଳଭିତ୍ତିକୁ ଦୋହଲାଇ ଦେଇଥିଲା; ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ବିପଦରୂପେ ଉଭା ହୋଇଥିଲା ।

ତତ୍କାଳୀନ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ ଥିଲା ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଏକ ବୃହତ୍ ମଞ୍ଚ, ଯାହାର ଅଭ୍ୟନ୍ତରରେ ଆପୋଷହୀନ ବିପ୍ଳବବାଦୀ ଏବଂ ଆପୋଷକାମୀ ସଂସ୍କାରବାଦୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଦର୍ଶଗତ ସଂଗ୍ରାମ ଜାରି ରହିଥିଲା । ନେତାଜୀ ଦୁଇଥର କଂଗ୍ରେସର ସଭାପତି ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ହରିପୁରା କଂଗ୍ରେସରେ ସର୍ବସମ୍ମତିକ୍ରମେ ନିର୍ବାଚିତ ହେଲା ପରେ ସେ ତାଙ୍କର ସଭାପତି ଅଭିଭାଷଣରେ ଡୋମିନିୟନ୍ ଷାଟ୍‌ସ୍ ବା ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଦୃଢ଼ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ଏହାଛଡ଼ା ସମସ୍ତ ଶ୍ରମିକ, କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଝାସ ଦେବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଲେ ଏବଂ ଦେଶରୁ ଜମିଦାରୀ ପ୍ରଥାର ଉଚ୍ଛେଦ ଓ ବିଶେଷ କରି ସୋଭିଏଟ୍ ଯୁନିଅନକୁ ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ତଥା ବିଶ୍ୱ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧ

ସଂଗ୍ରାମର ବାସ୍ତବ ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ ମହିମା ମଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏହି ଆଜିମୁଖ୍ୟ କଂଗ୍ରେସ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦକ୍ଷିଣପନ୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭୟ ଓ ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି କଲା । ଫଳରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତ୍ରିପୁରା ଅଧିବେଶନରେ ନେତାଜୀଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରାଗଲା । ତା’ ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ଦକ୍ଷିଣପନ୍ଥୀମାନଙ୍କର ଶୋଚନୀୟ ପରାଜୟ ହେଲା ଏବଂ ନେତାଜୀ ସଭାପତି ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ । ତଥାପି କ୍ଳୋଧାନ୍ୱିତ ଦକ୍ଷିଣପନ୍ଥୀ ତାଙ୍କର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ ସଫଳ ହେଲେ ଏବଂ ନେତାଜୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଦରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ । ଏହାପରେ ତାଙ୍କୁ କଂଗ୍ରେସରୁ ବହିଷ୍କାର କରାଗଲା । ସିପିଆଇ ଭଳି ବାମପନ୍ଥୀ ପାର୍ଟି ଠାରୁ ସମର୍ଥନ ଆଶା କରି ମଧ୍ୟ ସେ ନିରାଶ ହୋଇଥିଲେ । ଧର୍ମୀୟ ମୌଳବାଦ ଓ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତାବାଦକୁ ସେ ତୀବ୍ର ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ । ସେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ ରାଜନୀତି ସର୍ବଦା ଧର୍ମୀୟ ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତ ରହି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ, ଯୁକ୍ତିସିଦ୍ଧ ଆଚରଣ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ତତ୍ତ୍ୱ ଆଧାରିତ ହେବା ଉଚିତ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମକୁ ଘୋର ବିରୋଧ କରୁଥିବା ହନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଆରଏସ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ତୀବ୍ର ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ । ପରିଶେଷରେ ନେତାଜୀ ଦେଶଛାଡ଼ି, ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ନ୍ୟାସନାଲ ଆର୍ମି ଗଠନ କରି ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ମିତ୍ରଶକ୍ତି ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦୁହେଁ କାମରେ ଲଗାଇ ଦେଶର ମୁକ୍ତିପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ବାକି ସବୁ ଇତିହାସ ।

ଆମେମାନେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ନେତାଜୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସଙ୍ଗଠିତ ଐତିହାସିକ ସଂଗ୍ରାମର ଦୁଃଖପତ ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଦେଶ ମାତୃକାର ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସନ୍ତାନଙ୍କ ମହାନ ତ୍ୟାଗ, ବଳିଦାନ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ବୀରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଗ୍ରାମର ବାସ୍ତବ ଇତିହାସ ଆଜି ବି ଦେଶବାସୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଜଣା ହୋଇ ରହିଯାଇଛି । ଦେଶ ରାଜନୈତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କଲା । ମାତ୍ର ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ - ଜନଗଣଙ୍କ ଆର୍ଥିକ, ରାଜନୈତିକ, ସାମାଜିକ ମୁକ୍ତି ଯାହା ଆଜି ବି ସୁଦୂର ପରାହତ । ଆମେ ଜାଣନ୍ତି ଶହାଦ୍ ଖୁଦୀରାମ ବୋଷ, ମାଷ୍ଟରଦା ପୂର୍ଣ୍ଣସେନ, ଆନ୍ଧ୍ରକାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖାନ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଆଜାଦ, ଭଗତ ସିଂ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଆହୁରି ହଜାର ହଜାର ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କର ଏହା ହିଁ ଅଭିଳାଷ ଥିଲା, ଯାହା ଆଜି ଉପେକ୍ଷିତ ।

ଆଜି ଦେଶର କି ପରିସ୍ଥିତି ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛୁ । କୋଟି କୋଟି ବେକାର ଯୁବକ, କୋଟି କୋଟି ଛଟେଇ ଶ୍ରମିକରେ ଆଜି ଦେଶ ଛାଇଯାଇଛି । ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଅନାହାର ମୃତ୍ୟୁ, ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ

କୃଷକଙ୍କ ଆତ୍ମହତ୍ୟା, ଶିଶୁ କନ୍ୟା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବୃଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳାହାର ଆଜି ପ୍ରତିଦିନ, ପ୍ରତିମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଘଟିଚାଲିଛି । ସଂସଦୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ନାମରେ ଦେଶରେ ବାସ୍ତବରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଘୃଣ୍ୟ ଉପହାସ ଚାଲିଛି । ବାକ୍ ସ୍ୱାଧୀନତା, ପ୍ରତିବାଦ କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ପଶୁବଳରେ ଦମନ କରାଯାଉଛି । ଲଗାମହୀନ ଦୁର୍ନୀତି, ଅବାଧ ଶଠତା ଓ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ତଥାକଥିତ ନେତାମାନଙ୍କର ସ୍ୱଭାବିକ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଯୁବ ସମାଜକୁ ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱହୀନ କରିବାର ଘୃଣ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧଃପତନ ରାସ୍ତାରେ ଠେଲି ଦିଆଯାଉଛି । ସମସ୍ତ ସୂକ୍ଷ୍ମ ମାନବୀୟ ଗୁଣାବଳୀ, ମଣିଷ ପ୍ରତି ମଣିଷର ଭଲ ପାଇବା, ସାମାଜିକ ଦାୟବତ୍ତା, ଯୁକ୍ତିଶୀଳ ମାନସିକତା, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ବିବର୍ଜିତ କରି ଯୁବ ସମାଜକୁ ପଲ୍ଲୁ କରିଦିଆଯାଉଛି । ଦେଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ, ଜାତିଆଣ, ଆଞ୍ଚଳିକତା ଭଳି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତାର ଦାବାଗ୍ନିରେ କବଳିତ । ଆଜିର କ୍ଷମତାସାଧନ ଦଳ ଶାସକ ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷାପାଇଁ ଏହିସବୁ କୁର୍ମା ଜାରି ରଖି ସମାଜରୁ ନୀତି-ନୈତିକତା ଧ୍ୱଂସ କରି ଚାଲିଛି । ଏହା କ’ଣ ବାସ୍ତବରେ ସେହି ସ୍ୱାଧୀନତା ଯାହାପାଇଁ ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ହଜାର ହଜାର ଶହାଦ୍ ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଅକାତରେ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ କରିଥିଲେ ? ଏହା ହିଁ ଆଜି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବିବେକ ନିକଟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ଏହିଠାରେ ହିଁ ରହିଛି ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ ୧୨୫ତମ ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ପାଳନର ଗୁରୁତ୍ୱ । ଏହି ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସହ ସମାପନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଆଜି ଦେଶର ଛାତ୍ର, ଯୁବକ, ଶିକ୍ଷକ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ତଥା ସର୍ବସ୍ତରର ସାଧାରଣ ମଣିଷ ବହନ କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିବା ପ୍ରୟୋଜନ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଦେଶର ଜନସାଧାରଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବଂ ନେତାଜୀଙ୍କ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମର ସଠିକ୍ ଇତିହାସ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବା ଓ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ନେତାଜୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭଳି ଆହୁରି ଅନେକ ବିପ୍ଳବୀ ସମାଜ ପାଇଁ ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିଷ୍ଠାର ସହ ପାଳନ କରିଯାଇଛନ୍ତି । ସମୟ ଆସିଛି, ନେତାଜୀଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ ସାକାର କରିବା ପାଇଁ ଆମମାନଙ୍କୁ ଆମର ଐତିହାସିକ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ଇତିହାସର ବିକୃତିକରଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏହି ମହାନ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କର ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମ ସମ୍ପର୍କରେ ବ୍ୟାପକ ଚର୍ଚ୍ଚା ଆଲୋଚନା କରିବା ସହ ତାଙ୍କ ହୃଦୟର ବ୍ୟଥାକୁ ନିଜ ହୃଦୟରେ ବହନ କରି, ତାଙ୍କର ଜୀବନରୁ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରି ସେହି ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ହିଁ ହେବ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଥାର୍ଥ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଜ୍ଞାପନ ଓ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ।

ଅତୁଟ ମନୋବଳ, ଅମିତ ତେଜ ନେଇ

(ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ)

ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରତିକୂଳତା, ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତିର ବର୍ବରତା ସବୁକିଛି ହାର ମାନିଛି

ଦିନ ଯେତେ ଯାଉଛି, ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ କୃଷକମାନଙ୍କର ଅଦମ୍ୟ ମନୋବଳ ସେତେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି, ସେମାନଙ୍କର ଲୌହଦୃଢ଼ ଐକ୍ୟ ସେତେ ସୁଦୃଢ଼ ହେଉଛି । ଅସହ୍ୟ ଶୀତରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ଶିଥିଳ ହୋଇଯାଉନି, ବରଂ ଏହାର ଉତ୍ତାପ ଯେମିତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ପୁଣି ବେଳେବେଳେ ବର୍ଷା ପବନ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳରେ ପାଣିର ସୁଅ ଛୁଟୁଛି । ଟେଣ୍ଡ ଭାଙ୍ଗି ଚୁରମାର ହୋଇଯାଉଛି । ଗଦି କମଳ ସବୁ ଭିଜି ଯାଉଛି । ଦେହ ଅରିଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ମାନଙ୍କର ମନ ଅରିଯାଉନି । “ଏତେ ଥଣ୍ଡା, ବର୍ଷା, କୋହଲା ପବନକୁ ସହ୍ୟ କରି ଆଉ କେତେଦିନ ଏଠି ବସିରହି ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବ ? ସାମାଜିକଙ୍କ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବରେ ଜଣେ ୮୦ ବର୍ଷର କୃଷକ ଗର୍ଜି ଉଠି କହିଛନ୍ତି, “ଜୀବ ଥିବା ଯାଏ, ଆମେ କୃଷକ, ବର୍ଷା ଶୀତ କାଳର ସହି ଶସ୍ୟ ଫଳାଉ, ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ । ବର୍ଷା ଶୀତକୁ ଡରି କେବେ ଚାଷ କ୍ଷେତରୁ ପଳାୟନ କରୁନା । ଆଜି ଡରି ଏ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ପଳାୟନ କରିବୁ ?” ଏ ଶାଶୀତ ସ୍ୱର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ଧ୍ୱନିତ ହେଉଛି । ପ୍ରତିଦିନ ଜୁଆର ଭଳି ଲୋକେ ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳକୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ମା ଆସୁଛି କୋଳରେ ସନ୍ତାନ ଧରି, ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନେ ଆସୁଛନ୍ତି ହାତରେ ପଢ଼ା ବହି ଧରି, ଏଠି କିଏ ବୁଦ୍ଧ, କିଏ ଯୁବକ ବାରି ହେଉ ନାହିଁ । ପଞ୍ଜାବ, ହରିୟାନାର ଅମ୍ଭାଳା ସାମାନ୍ତରେ ପୋଲିସର ନିର୍ମମ ଲାଠି ମାଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ ହାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଙ୍ଗିଥିବା ୭୫ ବର୍ଷର ଯୋଗରାଜ ସିଂ ନିର୍ଭୀକ ଭାବେ କହିଛନ୍ତି, “ଏବେ ବି ତାହାଣ ହାତ ଅଛି, ଏ ଶରୀରରେ ପ୍ରାଣ ବି ଅଛି । ସିଂଗୁ ସାମାନ୍ତରୁ ହଟିବି ନାହିଁ ।” ସିଂଗୁ ସାମାନ୍ତର ମହିଳା ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବରେ କହିଛନ୍ତି, ‘ନାରୀ ଅବଳା ନୁହେଁ, ସେ ବୀରଜୀନୀ । ନିଜର ସନ୍ତାନକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଛି । ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ ମୋର ସନ୍ତାନକୁ ଏ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବି ।’ ପଞ୍ଜାବ

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଛାତ୍ର ହରମପ୍ରୀତ କହିଛନ୍ତି, ‘ଏ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ନ ହେବା ନିଜର ଅପମାନ, ନିଜର ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱର ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା । ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇ, ପୋଲିସର ବର୍ବର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରକୃତିର ଦାରୁଣ ଯାତନାକୁ ଆମେ ଆନନ୍ଦର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ । ଏହା ଆମ ପାଇଁ ଗର୍ବ ଓ ଗୌରବର ବିଷୟ ।’ ତାଙ୍କ ସହିତ ଥିବା ଆଉ ଜଣେ ଯୁବକ କହିଲେ, ‘ଆଜି ପଞ୍ଜାବର ଘରେ ଘରେ ଗୋଟିଏ କଥା ଉଠିଛି, “ଯେଉଁ ଯୁବକ ନିଜର ଚାଷ ଜମିକୁ ଏ କମ୍ପାନୀ ରାକ୍ଷସ ହାତରୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ସଂଗ୍ରାମରେ ସାମିଲ ହେଉ ନାହିଁ, ସେ ମୋର କନ୍ୟାର ସମ୍ମାନ କ’ଣ ରକ୍ଷା କରିବ ? ସେଭଳି ଭାରୁ ଯୁବକ ସହିତ ମୋର କନ୍ୟାର ବିବାହ ଦେବି ନାହିଁ ।”

ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତିର ନିର୍ମମ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏମାନଙ୍କ ଅଫୁରତ ଶକ୍ତି ଓ ଉତ୍ସାହକୁ ଯେମିତି ଆହୁରି ତେଜାୟନ କରିଛି । କେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି ସରକାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଭାବେ ରାଜ୍ୟ ସଭାରେ ଧ୍ୱନିମତରେ ଏହି ତିନୋଟି କଳା କୃଷି ବିଲକୁ ଆଇନ୍‌ରେ ପରିଣତ କରିବା ପରେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରତିବାଦରେ ଫାଟି ପଡ଼ିଥିଲେ ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିୟାଣାର କୃଷକ ଓ କୃଷି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କ୍ଷେତ ମଜଦୁର । ଏକଚାଟିଆ ପୁଞ୍ଜିପତି ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଦେଶର ରେଳ, ପରିବହନ ସମେତ ସମସ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ଘରୋଇକରଣ କରିବା, କୋଇଲା, ଜଳ, ଜଙ୍ଗଲ, ଜମି ଭଳି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦକୁ ଆଦାନୀ - ଅମ୍ଭାନ୍ତୀ ଭଳି କର୍ପୋରେଟ୍ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନଙ୍କୁ ଲୁଚି କରିବାର ଅବାଧ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଦେଶର ୪୨ଟି ଶ୍ରମ ଆଇନ୍‌କୁ ବାତିଲ କରି ନୂତନ ଶ୍ରମିକ ମାରଣ ଶ୍ରମ କୋଡ୍ ଚାଲୁ କରିବା, ଶିକ୍ଷା ସଭ୍ୟତା ଧ୍ୱଂସକାରୀ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି-୨୦୨୦ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଭଳି ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ମାରାତ୍ମକ ଜନମାରଣ ନୀତି ଅତି କ୍ଷୀପ୍ରଗତିରେ ଲାଗୁ କରୁଥିବା ମୋଦି ସରକାର ଭାବିଥିଲା, ଏହି କଳା କୃଷି ଆଇନ୍‌କୁ ବିନା ବାଧାରେ ଲାଗୁ କରିଦେବ । କରୋନା ମହାମାରୀର ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗରୁ ଫାଇଦା ଉଠାଇ, ମୋଦିଙ୍କର ମନମତାଣିଆ ଭାଷଣ, ଗୋଦା ମିଡ଼ିଆ ଜରିଆରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଇନ୍ ଭଳି ଏହି ଆଇନ୍‌କୁ ଅନାୟସରେ ଲାଗୁ କରିଦେବ । ଯଦି ପ୍ରତିବାଦ ହୁଏ ତା’ହେଲେ ତାକୁ ସହଜରେ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ ଦମନ କରିଦେବ । କିନ୍ତୁ ସରକାରଙ୍କ ସବୁ ଅଙ୍କକୁ ଗୋଳମାଳ କରିଦେଲେ ପଞ୍ଜାବ

ହରିୟାନାର ସଂଗ୍ରାମୀ କୃଷକମାନେ । ପରେ ଏଥିରେ ସାମିଲ ହେଲେ ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର କୃଷକ । ଏହି ଦୁଇ ରାଜ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ବିଚ୍ଛିନ୍ନଭାବେ ଆନ୍ଦୋଳନ । ପରେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ସଙ୍ଗଠିତ ରୂପ ନେଲା । ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ଓ ଏକଛତ୍ରବାଦୀ ସରକାର ସହିତ ସମ୍ମୁଖ ଲଢ଼େଇ ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଏକ ଅଭୁତପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତୁତି । ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ମତପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲେ ବି ଶହ ଶହ ସଙ୍ଗଠନ ବିଶେଷକରି କୃଷକ ସଙ୍ଗଠନମାନେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହେଲେ । ମୋଦି ସରକାର ଭାବିଥିଲା, ଏ ଆନ୍ଦୋଳନ ପାଣି ଫୋଟକା ଭଳି ମିଳାଇଯିବ । ଗର୍ଜିଲା ମେଘ ବର୍ଷବନି । ଏଠି ବି ହିସାବ ଗୋଳମାଳ ହୋଇଗଲା । ଆନ୍ଦୋଳନ ଦିନକୁ ଦିନ ଦୁର୍ବୀର ରୂପ ନେଲା । ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସହ, ଏପରିକି ୬ ମାସ ପାଇଁ ନିଜର ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ, ନିଜ ନିଜର ପରିବାର ସହିତ, ଟ୍ରଲି, ଟ୍ରାକ୍ଟର ଆଦି ଗାଡ଼ିରେ ସେମାନେ ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଝଡ଼ ଭଳି ମାଡ଼ି ଆସିଲେ । ତାକରା ଦେଲେ ‘ଦିଲ୍ଲୀ ଚଲୋ’ । ତା’ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ହୋସ ଆସିଲା ନାହିଁ । ଅମିତ ଶାହାଙ୍କ ଉଦ୍ଧତ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣାଗଲା, “କୌଣସି ଆଲୋଚନା ହେବ ନାହିଁ, ଆମେ ଇସ୍ତେ ହଟିବୁ ନାହିଁ ।” କିଛି କାମ ଦେଲା ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୃଷକଙ୍କ ଅଗ୍ରଗାମୀ ପଦୁଆରକୁ ପଞ୍ଜାବ ହରିଆଣାରେ ବିଭିନ୍ନ ସାମାନ୍ତରେ ହିଁ ରୋକିଦେବା ପାଇଁ ଚାଲିଲା ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତିର ବର୍ବର ପ୍ରସ୍ତୁତି । ପ୍ରଶସ୍ତ ରାଜପଥକୁ ୭ ରୁ ୮ ମିଟର ଯାଏ ୧୫ ରୁ ୨୦ ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଳି ଦିଆଗଲା । ଯେମିତିକି ଟ୍ରାକ୍ଟର, ଟ୍ରଲି ଆଗକୁ ଆସିପାରିବନି, ସିମେଣ୍ଟ, ରଡ଼ ଦେଇ ତିଆରି ହେଲା ସୁଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତ ପ୍ରାଚୀର ପୁଣି ତା ଉପରେ କଣ୍ଠା ତାରର କୁଣ୍ଡଳୀ ଯେମିତି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନେ ଲଂଘି ପାରିବେନି । ତା’ ସହିତ ମୁତୟନ ହେଲେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ପୋଲିସ ମିଲିଟାରୀ । ଦିଲ୍ଲୀର ୨୦୦ କିମି ଦୂର ପଞ୍ଜାବ ହରିୟାନାର ଅମ୍ଭାଳା ସାମାନ୍ତରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଲଢ଼େଇ । ଏତ ଲଢ଼େଇ ନୁହେଁ, ଯୁଦ୍ଧ । ଦେଶର ନିରସ୍ତ ଅନୁଦାତା କୃଷକମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ମମ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ । କିଛି ଚାଷୀ ନେତା ଭୟ ପାଇ ପଛକୁ ହଟିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ, କୌଣସି ଶକ୍ତି ଆମକୁ ରୋଧ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହିଭଳି ଆପୋଷହୀନ

(ପଞ୍ଚମ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅସଲ ଶତ୍ରୁକୁ ଚିହ୍ନିତ ଦେଇଛି ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ଚାଲିଥିବା ନଜିର ବିଦ୍ୱାନ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ

ଦିଲ୍ଲୀ ସାମାଜିକରେ ଚାଲିଥିବା କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଦୁଇମାସ ପୁରୁଣାକୁ ଯାଇଛି । ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ଶୀତ ପ୍ରକୋପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହିତ ତାଳଦେଇ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ କୃଷକମାନଙ୍କର ମନୋବଳ ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଫାଟ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏବଂ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ଆନ୍ଦୋଳନ ସେତେବେଶୀ ବ୍ୟାପକ ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉଛି । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟକୁ ବ୍ୟାପୀ ଯାଇଛି ଏବଂ ସର୍ବଭାରତୀୟ ରୂପ ଧାରଣ କରିଛି । କିଛିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡର କୃଷକମାନେ ପୁଲିସ୍ ବ୍ୟାରିକେଡ୍ ଭାଙ୍ଗି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦୀର୍ଘପଥ ଅତିକ୍ରମ କରି ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର କୃଷକ ଦିଲ୍ଲୀ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ରାଜସ୍ଥାନର କୃଷକ ମଧ୍ୟ ଦିଲ୍ଲୀ-ଜୟପୁର ଜାତୀୟ ରାଜପଥକୁ ଅବରୋଧ କରିଛନ୍ତି । ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିଆନାରେ ବିଜେପି ନେତା ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଏପରିକି ହରିୟାଣା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷକମାନଙ୍କର ଅବରୋଧର ଶୀକାର ହୋଇଛନ୍ତି । ସରକାର ସେହି ପୁରୁଣା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବୁଲେଇ ବଙ୍କେଇ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ବାରମ୍ବାର ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନେ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ୧୧ ଥର ଆଲୋଚନା ବିଫଳ ହେଲାଣି । କୃଷକ ମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଦାବି - ତିନୋଟି କଳା କୃଷି ଆଇନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟାହାର । ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନେ ଆଜି ବି ତାଙ୍କ ଦାବିରେ ଅଟଳ । ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କିଷାନ ସେତମେଣ୍ଟର ସଙ୍ଗଠନ ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ଚାଲିଥିବା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ପାଳନ କରୁଛି । ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ବିଜେପି ସରକାରର ନଗ୍ନ କର୍ପୋରେଟ୍ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷାକାରୀ ଚରିତ୍ର ଦେଶର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରଣୟନ କରିଥିବା କୃଷି ଆଇନର ବିଭିନ୍ନ ଜନବିରୋଧୀ ଦିଗ ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର ମାଧ୍ୟମରେ ଏଠାରେ ତୋଳି ଧରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ୨୦୨୦ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୨୬ ତାରିଖରୁ ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିବା କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ନଜିରବିହୀନ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୃଷକ ପ୍ରବଳ ଶୀତଳ ଭୂକ୍ଷେପ ନ କରି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଶତାଧିକ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ଶହାଦ୍ୱର ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ କ'ଣ କେବଳ ମାତ୍ର କୃଷକ ମାନଙ୍କର ଆନ୍ଦୋଳନ ? ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନକୁ କ'ଣ ଦେଶର ସାଧାରଣ ମଣିଷର ଗଣ ଆନ୍ଦୋଳନ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରିବ ?

ଉତ୍ତର- ଏକଥା ଠିକ୍ ଯେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନକୁ କୃଷକମାନେ ହିଁ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ଅର୍ଥରେ ଏହା କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ । କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନର ଚରିତ୍ର ନେଇ ହିଁ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଗଢ଼ିଉଠିଛି । କିନ୍ତୁ ଯେତେଦିନ ଯାଉଛି କେନ୍ଦ୍ର ବିଜେପି ସରକାରର ଜିଦ୍‌ଖୋର ମନୋଭାବ ଯୋଗୁ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନର ତୀବ୍ରତା ବଢ଼ୁଛି ଏବଂ କେବଳ ମାତ୍ର ଦିଲ୍ଲୀର ରାଜପଥ ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ବ୍ୟାପୀ ଯାଇଛି । ଶହ ଶହ କୃଷକ ସଙ୍ଗଠନ ମାନଙ୍କର ମିଳିତ ମଞ୍ଚ, ସଂଯୁକ୍ତ କିଷାନ ମୋର୍ଚ୍ଚାରେ ସାମିଲ କୃଷକ ସଙ୍ଗଠନ ଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ବିଖୋଜ, ଧାରଣା, ଅନଶନ, କୃଷକ ମଞ୍ଚ ଭଳି ନାନା ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରୁଛନ୍ତି । ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କିଷାନ ସେତମେଣ୍ଟର ସଙ୍ଗଠନ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ପାଳନ କରୁଛି । କୃଷି ଆଇନ୍ ବାତିଲ କରିବା ଦାବିରେ କୃଷକ ସଙ୍ଗଠନମାନଙ୍କ ଡାକରାରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତ ବନ୍ଦ, ଦୁଇଥର ସର୍ବଭାରତୀୟ ଧର୍ମଘଟ ସଫଳ ହୋଇଛି । କୋଟି କୋଟି ସାଧାରଣ ଲୋକ ଏହି ବନ୍ଦ ଓ ଧର୍ମଘଟରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦେଶର ଶ୍ରମିକ ଓ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରତି ସକ୍ରିୟ ସମର୍ଥନ ଜ୍ଞାପନ କରିଛନ୍ତି । ଛାତ୍ର, ଯୁବକ ଓ ମହିଳାମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନର ସମର୍ଥନରେ ରାସ୍ତାକୁ ଓହ୍ଲାଇଛନ୍ତି । ଅଭିନେତା, ଗାୟକ, କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳାଳିଙ୍କ ସମେତ ସମାଜର ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରର ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରୁଛନ୍ତି । ବହୁ ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପଦକ ଫେରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ, ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ କେବଳମାତ୍ର କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଭାବରେ ଚିତ୍ରଣ କରିବା ଅର୍ଥ ଆନ୍ଦୋଳନର ଗୁରୁତ୍ୱ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବା । କୃଷକ ହେଉଛି ଅନ୍ନଦାତା । ଅନ୍ନଦାତା ଆଜି ବିପନ୍ନ । ଏହା ଉପଲବ୍ଧି କରି ସମାଜର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତରର ଜନସାଧାରଣ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି । କାନ୍ଧକୁ କାନ୍ଧ ମିଶାଇ ଲଢ଼େଇ କରୁଛନ୍ତି । ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା

ଦେଉଛନ୍ତି, ବଞ୍ଚିବାର ଅବଲମ୍ବନ ଯୋଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ଚିକିତ୍ସକମାନେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଚିକିତ୍ସା ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ, ଏହା ହେଉଛି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଆନ୍ଦୋଳନ, ଗଣ ଆନ୍ଦୋଳନ । ଆକ୍ଷରିକ ଅର୍ଥରେ ହିଁ ଗଣଆନ୍ଦୋଳନ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- କିଛି ଲୋକ ପ୍ରଚାର କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ହେଉଛି ଧନୀ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଆନ୍ଦୋଳନ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚାର ଚାଲିଛି ଯେ କେବଳ ମାତ୍ର ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିଆନାର ଚାଷୀମାନେ ହିଁ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବାସ୍ତବତା କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର- ସରକାର ଓ ସରକାରଙ୍କର ସମର୍ଥକମାନେ ଅସତ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହିଧରଣର ପ୍ରଚାର ଚଳାଇଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଅବସ୍ଥାପନ୍ନ କୃଷକ, ମଧ୍ୟ ଧରଣର କୃଷକ ଓ ଛୋଟ କୃଷକ, ଭାଗଚାଷୀ, ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀ, ଏପରିକି କ୍ଷେତମଜଦୁର ସମସ୍ତେ ହିଁ ଏହି କୃଷି ନୀତିକୁ ନେଇ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ । ସମସ୍ତେ ହିଁ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କର ଆକ୍ରମଣର ସମ୍ମୁଖୀନ । ସୁତରାଂ, ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ହିଁ କୃଷି ସହିତ ଯୁକ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏକଥା ଠିକ୍ ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମୟରେ ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିଆନାର କୃଷକମାନେ ବ୍ୟାପକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜସ୍ଥାନ, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ତାମିଲନାଡୁ ପ୍ରଭୃତି ରାଜ୍ୟର କୃଷକମାନେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟଦିଗରେ ଦେଶର ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟର କୃଷକ ନିଜ ନିଜ ରାଜ୍ୟରେ ଏହି କଳା କୃଷି ଆଇନ୍ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଦାବିରେ ଲଗାତର ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ, ଆନ୍ଦୋଳନ ସର୍ବଭାରତୀୟ ରୂପ ନେଇଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ସ୍ତରର ସାଧାରଣ ଲୋକ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି କହିଛନ୍ତି ଏହି କୃଷିନୀତି 'ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ' ଓ 'ଏତିହାସିକ' । ତାଙ୍କର ରେଡ଼ିଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ 'ମନକି ବାତ୍'ରେ ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଆଇନ୍ ଫଳରେ କୃଷକମାନଙ୍କ ଦୀର୍ଘଦିନର ଶୁଖିଳ ମୋଚନ ହୋଇଛି । ଏହା କ'ଣ ସତ ?

ଉତ୍ତର- ବାସ୍ତବରେ ଏହି କୃଷିନୀତି ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ! ମାତ୍ର ତାହା କୃଷକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ନୁହେଁ । ଅଧ୍ୟାୟୀ, ଆଦାନୀ ଭଳି କର୍ପୋରେଟ୍ ମାଲିକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା ଦିଗରୁ ବିଚାର କଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯାଉ ବାସ୍ତବରେ କୃଷକମାନେ କେଉଁଠି ଶୁଖିଳରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଶୁଖିଳଟି କ'ଣ ? ବାସ୍ତବରେ କୃଷକ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଛି । ଯେଉଁ ବିହନ, ସାର, ପୋକମରା ଔଷଧ ଓ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବ୍ୟବହାର କରି ଚାଷୀ ଚାଷକରେ ସେସବୁ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଉପରେ ଚାଷୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନାହିଁ । ବଡ଼ ବଡ଼ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନେ ହିଁ ସେସବୁର ଦର ଓ ଯୋଗାଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି । କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦାମରେ ଚାଷୀ ଏସବୁ କିଣିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ପୁଣି ଫସଲ ବିକ୍ରି ସମୟରେ କର୍ପୋରେଟ୍‌ମାନେ ଯେଉଁ ନ୍ୟୁନତମ ଦାମ ଦେବେ ସେହି ଦାମରେ ହିଁ କୃଷକକୁ ଫସଲ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ହେବ । ନିଜ ଫସଲର ଦାମ ସ୍ଥିର କରିବାର ଅଧିକାର କୃଷକର ନାହିଁ । ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରେ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଖରିଦ୍ କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଥିବାରୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ବା ସେମାନଙ୍କର ଏକେଣ୍ଟମାନେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଏହିଭଳି ଶୋଷଣ କରିଚାଲିଛନ୍ତି । ନୂତନ କୃଷି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଫସଲ ଖରିଦ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ ହେବ । ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ସ୍ୱଭାବିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସହାୟକ ମୂଲ୍ୟ (ଏମ୍‌ଏସ୍‌ପି) ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଚ୍ଛେଦ ହୋଇଯିବ । ଫଳରେ ଶୁଖିଳ ମୋଚନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କୃଷକମାନେ କର୍ପୋରେଟ୍‌ମାନଙ୍କର ଶୋଷଣର ଶୁଖିଳରେ ଆହୁରି ଶକ୍ତଭାବରେ ବନ୍ଧା ପଡ଼ିବେ । ଫଳରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସତ୍ୟ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ପ୍ରଥମ କୃଷି ଆଇନଟି ମୁକ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ । ଏହି ଆଇନରେ ଚାଷୀକୁ ମଣ୍ଡି ବାହାରେ ମଧ୍ୟ କୃଷିପଣ୍ୟ ବିକ୍ରି କରିବାର ଅଧିକାର ବା ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାଫଳରେ କର୍ପୋରେଟ୍‌ମାନେ ସିଧାସଳଖ କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଖରିଦ୍ କରିପାରିବେ । ମଝିରେ କେହି ମଧ୍ୟସ୍ଥି ବା ଦଲାଲ ରହିବେ ନାହିଁ । ଏହାଫଳରେ କୃଷକମାନେ ଫସଲର ଲାଭଦାୟକ ଦାମ ପାଇବେ ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି । ଏହା କ'ଣ ସତ୍ୟ ?

ଉତ୍ତର- ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଏହି ବକ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ବାସ୍ତବତାର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ମଣ୍ଡିରେ ଏବଂ ମଣ୍ଡି ବାହାରେ

ଫସଲ କିଣାବିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ବାସ୍ତବରେ ଦେଶର ଶତକଡ଼ା ୮୫ ଭାଗ ଫସଲ ମଣ୍ଡି ବାହାରେ ହିଁ ବିକ୍ରି ହୁଏ । ସୁତରାଂ, ନୂଆ ଆଇନରେ ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ନୂଆ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟରେ ମଣ୍ଡି ନାହିଁ ସେଠାରେ କ'ଣ ଚାଷୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଫସଲର ଉପଯୁକ୍ତ ଦାମ ପାଇଛନ୍ତି ? ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଏକେଣ୍ଟମାନେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା କରି ଫସଲର ଦାମ କମାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ମଣ୍ଡି ରହିଲେ ସେଠାରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ସହାୟକ ଦର ମିଳିବାର ସୁଯୋଗ ଥାଏ । ନୂଆ କୃଷି ଆଇନରେ ସରକାରୀ ମଣ୍ଡି ବାହାରେ ଫସଲ ବିକ୍ରିକୁ ବୈଧ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଦାବି କରାଯାଉଛି, ମାତ୍ର ଏହା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ବୈଧ ଥିଲା । ନୂଆ ଆଇନରେ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ମାନଙ୍କୁ ନିଜର ମଣ୍ଡି ଖୋଲିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଛି । ଘରୋଇ ମଣ୍ଡିରେ କୃଷି ପଣ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ବଡ଼ ବଡ଼ ଏକଚାଟିଆ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନେ ଫସଲ ଖରିଦ୍ କରିବେ । ମାତ୍ର ଏହି ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଲାଭଦାୟକ ଦର ଦେବା ଦୂରର କଥା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ସହାୟକ ଦର ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ନୂଆ ଆଇନରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।

ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ମଣ୍ଡି ବାହାରେ ହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଳତଃ ଫସଲ ବିକ୍ରି ହେଉଛି । ସୁତରାଂ, ମଣ୍ଡି ବାହାରେ ଫସଲ ବିକ୍ରି କରିବାର ଅଧିକାର ଦେଇ ସରକାର ଚାଷୀଙ୍କୁ ଶୁଖିଳ ମୁକ୍ତ କରିଦେଲେ ବୋଲି ଚାଲିଥିବା ସରକାରୀ ପ୍ରଚାର ଗଭୀର କ୍ଷତଯନ୍ତ୍ରମୂଳକ । ଏହି ଦାବି କୃଷକମାନେ କେବେହେଲେ ଉତ୍ତାପନ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ବରଂ କୃଷକ ମାନଙ୍କର ଦାବି ହେଉଛି ସରକାର ସିଧାସଳଖ ଚାଷୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଲାଭଜନକ ଦରରେ ଫସଲ କିଣନ୍ତୁ । କାରଣ ଚାଷୀ ଦଶଧି ଦଶଧି ଧରଣ ଧରି ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଏକେଣ୍ଟ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚାରିତ ଓ ଶୋଷିତ ହେଉଛନ୍ତି । ମଣ୍ଡି ବାହାରେ ମନଇଚ୍ଛା ଦରରେ ଯେ କୌଣସି ପରିମାଣର ଫସଲ କିଣିବା ଓ ଫସଲକୁ ଯେକୌଣସି ପରିମାଣରେ ମହମୁଦ କରିବା ଏବଂ ଦେଶର ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ମନଇଚ୍ଛା ଦରରେ ବିକ୍ରି କରିବାର ସୁଯୋଗ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନେ ଦାବି କରୁଥିଲେ, ଚାଷୀ ନୁହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାର କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କର ଏହି ଦାବି ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି । ତାକୁ ବଜାର ସଙ୍କଟରେ ଜର୍ଜରିତ କର୍ପୋରେଟ୍ ହାଉସ୍‌ମାନେ ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ଖାଦ୍ୟପଣ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ତାପ ପ୍ରୟୋଗ କରିଆସୁଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ପୁରୁଣା ଆଇନ୍ ବାତିଲ କରି ନୂଆ ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ଦାବି କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ହିଁ ସରକାର ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି ।

କୃଷିପଣ୍ୟ କାରବାର କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କ ହାତକୁ ଚାଲିଗଲେ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ପ୍ରଥମତଃ, କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମୁନାଫା ଅର୍ଜନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଚାଷୀଠାରୁ କମ୍ ଦାମରେ ଫସଲ ଖରିଦ୍ କରିବେ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଖାଦ୍ୟପଣ୍ୟ ଉପରେ ଏକଚାଟିଆ ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଲକ୍ଷ୍ମୀମୁତାବକ ଦରବୃଦ୍ଧି କରିବେ । ଏହାଫଳରେ କେବଳ ଚାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି, ସାଧାରଣ କ୍ରେତା ହାହାକାରମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ । ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ଖାଦ୍ୟନିରାପତ୍ତା ବିଘ୍ନିତ ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ଦ୍ୱିତୀୟ କୃଷି ଆଇନଟି କୃଷିପଣ୍ୟର ମହକୁଦ୍ ସମ୍ପର୍କିତ । ଏହି ଆଇନରେ କୃଷିପଣ୍ୟ ମହକୁଦ୍ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱସୀମା ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଚାଉଳ, ଗହମ, ଚୈଳବୀଜ, ଆଳୁ, ପିଆଜ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ତାଲିକାରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାଫଳରେ ମହକୁଦ୍‌ଖୋରୀ ବୃଦ୍ଧିପାଇବ । ତେବେ ଏହି ଆଇନଟି ସମ୍ପର୍କରେ ବେଶୀ ଆଲୋଚନା ହେଉ ନାହିଁ । କୃଷିନୀତିର ସପକ୍ଷବାଦୀମାନେ ଏହି ଆଇନଟି ବିଷୟରେ ପ୍ରାୟ ନିରବ । ଏହାର କାରଣ କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର- ଏହି ଆଇନଟି ଉପରେ ବାସ୍ତବରେ ବେଶୀ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉ ନାହିଁ । କାରଣ ମହକୁଦ୍‌କାରୀ, କଳାବଜାରୀ ଓ ମୁନାଫାଖୋର ମାନେ ଲୋକଚକ୍ଷୁରେ ଘୁଣିତ । ତାସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ କେହି କେହି କର୍ପୋରେଟ୍ ଭକ୍ତ କହୁଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ମହକୁଦ୍ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଥିଲେ ହିଁ କ'ଣ ମନଇଚ୍ଛା ମହକୁଦ୍ ହେବ ? ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯଦି ମନଇଚ୍ଛା ମହକୁଦ୍ ହେବ ନାହିଁ ତା'ହେଲେ ମନଇଚ୍ଛା ମହକୁଦ୍‌କୁ ଆଇନ୍‌ସିଦ୍ଧ କାହିଁକି କରାଗଲା ? ମହକୁଦ୍‌ର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱସୀମା କାହିଁକି ଉଠାଇ ଦିଆଗଲା ? ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଆଦାନୀ ଭଳି ଦୈତ୍ୟକାୟ କର୍ପୋରେଟ୍

(ଚତୁର୍ଥ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଅସଲ ଶତ୍ରୁ ...

(ତୃତୀୟ ପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ)

ହାତ୍ତାମାନେ କାହିଁକି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକଟନ୍ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ମହମୁଦ କରିପାରିବା ଭଳି ବିଶାଳକାୟ ଗୋଦାମଘର ନିର୍ମାଣ କରି ମହମୁଦ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ? ବଡ଼ ବଡ଼ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନେ ମହମୁଦଖୋରାର ଫାଇଦା ଉଠାଇବେ । ସେମାନେ ପଣ୍ୟ ମହମୁଦ କରି ବଜାରରେ କୃତ୍ରିମ ଅଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରି ଜିନିଷପତ୍ରର ଦରବୃଦ୍ଧି କରିବେ । ଏହି ମହମୁଦଖୋରୀ ଯୋଗୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଉଟି ସାମଗ୍ରୀର ଦର ହୁ ହୁ ହୋଇ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଏହିଭଳି ଭାବରେ ସେମାନେ ସାଧାରଣ ଖାଉଟି ମାନଙ୍କର ପକେଟ୍ କାଟୁଛନ୍ତି । ଏହି ଆଇନକୁ କ'ଣ ସାଧାରଣ ଲୋକ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ?

ପ୍ରଶ୍ନ- ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଦେଶର ବହୁ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ବଜାର କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହିଛି । ଏହାଫଳରେ କ'ଣ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ବିରାଟ କିଛି କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ?

ଉତ୍ତର- ପ୍ରଥମ କଥା ହେଉଛି କର୍ପୋରେଟ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷର ଦାମ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଗାମଗଣ୍ଡା ଭାବରେ ବଢୁଛି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଖାଦ୍ୟ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ମୌଳିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଖାଦ୍ୟ ନ ହେଲେ ବଞ୍ଚି ହେବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଠିକ୍ ସେହି ଧରଣର ନୁହେଁ । ଖାଦ୍ୟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମୁନାଫାଖୋର ମାନଙ୍କ ହାତରେ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ସେମାନେ ମୁନାଫାଲୁଟ୍ ପାଇଁ ମନଇଚ୍ଛା ଦରବୃଦ୍ଧି କରିବେ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଲୋକ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ବିକ୍ରିକରି ତା' କିଣିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ଭୋକିଲା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଭଳି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା ପାଇଁ ଓକିଲାତି କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ପଣ୍ୟଭଳି ଖାଦ୍ୟପଣ୍ୟ ବଜାରକୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେବା ପାଇଁ ଦାବି କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ଖାଦ୍ୟ ବଜାରର ଏକ ପ୍ରକାର ଆପେକ୍ଷିକ ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ରହିଛି । ବଜାର ସଙ୍କଟ ଯୋଗୁ ତୀବ୍ର ମାନ୍ଦାବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିବା ପୁଞ୍ଜିପତିମାନେ ବଜାରର ସ୍ଥାୟିତ୍ୱର ସମ୍ମାନରେ ଅଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଚାହଁନ୍ତି । ମାତ୍ର ଦେଶର ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହାର ପରିଣାମ ଭୟାବହ ହେବ । ସୁତରାଂ, ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଖାଦ୍ୟପଣ୍ୟ କାରବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଖାଦ୍ୟପଣ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ କର୍ପୋରେଟ୍ ଅନୁପ୍ରବେଶ ଘଟିଲେ ଦେଶର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ ବିପନ୍ନ ହେବେ । ଫଳରେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ଜୀବିକା ବିପନ୍ନ ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ବହୁ ଲୋକ ମତ ଦେଉଛନ୍ତି ଯେ ବଜାର ଉପରେ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଫଳରେ ବଜାର ଦର ହ୍ରାସ ହେବାର ସୁଯୋଗ ରହିବ ।

ଉତ୍ତର- ଏହି ଧାରଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭ୍ରାନ୍ତ । ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଦେଶର ଔଷଧ ବଜାର କର୍ପୋରେଟ୍ମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହିଛି । ଏହାଫଳରେ କ'ଣ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଯୋଗୁ ଔଷଧର ଦାମ କମୁଛି ? ବରଂ ଔଷଧ, ଏପରିକି ଜୀବନରକ୍ଷାକାରୀ ଔଷଧର ଦର କ୍ରମାଗତ ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ବାସ୍ତବରେ କର୍ପୋରେଟ୍ ହାତ୍ତାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପରସ୍ପର ସହିତ ହାତ ମିଳାଇ, ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା କରି ପଣ୍ୟର ଦର ବୃଦ୍ଧି କରନ୍ତି । ଏମାନେ ହିଁ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଫସଲ ଖରିଦ କରିବା ସମୟରେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରି ଦାମ ବଢ଼ାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା କରି ଦର କମାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ସେମାନେ କରୁଛନ୍ତି, କରିଆସୁଛନ୍ତି । ତା' ନହେଲେ କିଛିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ବଜାରରେ ପିଆଜ କିଲୋପିଛା ୮୦ ରୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲାବେଳେ ସେହି ପିଆଜକୁ ଚାଷୀ କିଲୋପିଛା ୭-୮ ଟଙ୍କା ଦରରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉ ନ ଥାନ୍ତେ । ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଫଳରେ ଜିନିଷର ଦାମ କମେ- ଏହା ପୁଞ୍ଜିବାଦୀର ଅର୍ଥନୀତିର ଗୋଟିଏ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାତ ଏବଂ ଅତିସରଳାକୃତ ତତ୍ତ୍ୱ । କୃଷକମାନେ ବାରବାର ପ୍ରତାରିତ ହୋଇ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱର ଅନ୍ତଃସାରଶୂନ୍ୟତାକୁ ଅତି ସହଜରେ ବୁଝିପାରିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଆଜି କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ରାସ୍ତାରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ତୃତୀୟ କୃଷି ଆଇନଟି ରୁଚ୍ଛିତାସ୍ପର୍ଷ ସମ୍ପର୍କିତ । ଏହି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ପୋରେଟ୍ମାନେ ଫସଲ କିଣିବା ପାଇଁ ଚାଷୀ ସହିତ ରୁଚ୍ଛିତାସ୍ପର୍ଷ ହେବେ । ଏହା କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ହେବ ବୋଲି ସରକାର ଦାବି କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ଚାଷୀ ରୁଚ୍ଛି ଅନୁଯାୟୀ ଦାମ ପାଇବ । ଦଲାଲ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତାରିତ ହେବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ତା'ହେଲେ ଏହି ଆଇନକୁ ଚାଷୀମାନେ କାହିଁକି ବିରୋଧ କରୁଛନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର- ରୁଚ୍ଛିତାସ୍ପର୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବିରୋଧ କରାଯିବାର ବହୁ କାରଣ ରହିଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ଚାଷୀକୁ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କର ଚାହିଦା ମୁତାବକ

ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ପୋରେଟ୍ମାନେ ଯେଉଁ ଫସଲ ଚାହିଁବେ ଚାଷୀକୁ ସେହି ଫସଲ ହିଁ ଚାଷ କରିବାକୁ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃଷକର ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ରୁଚ୍ଛି ଚାଷ ଫଳରେ କୃଷକ ଅଧିକ ଦାମ ପାଇବ, ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କର୍ପୋରେଟ୍ମାନେ ବଜାର ଦରଠାରୁ ଅଧିକ ଦର କୃଷକକୁ କାହିଁକି ଦେବେ ? ବାସ୍ତବରେ ରୁଚ୍ଛି ହୁଏ ବଜାର ଦରଠାରୁ କମ୍ ଦାମରେ । ପୁଣି ରୁଚ୍ଛି ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ ଦରରେ କୃଷକ ଫସଲ ବିକ୍ରି କରିବ, ବଜାର ଦର ଯଦି ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ ତା'ହେଲେ କ୍ଷତି ସହିବ । ତୃତୀୟତଃ, ରୁଚ୍ଛି ହେବ ଫସଲର ବିଶେଷ ମାନକୁ ଆଧାରକରି । ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାନର ଫସଲ ଯଦି ନ ଫଳେ ? ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାକୃତିକ ବା ଅଜଣା କାରଣରୁ ଯଦି ସେହି ମାନର ଫସଲ ନ ଫଳେ ? ତା'ହେଲେ କର୍ପୋରେଟ୍ମାନେ ସେହି ଫସଲ ଆଦୌ କିଣି ନ ପାରନ୍ତି ବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ କିଣିପାରନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଚାଷୀ ରୁଚ୍ଛିଭଙ୍ଗକାରୀ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇପାରେ । ରୁଚ୍ଛି ଅନୁଯାୟୀ ଫସଲ ନ ମିଳିବା ଫଳରେ କର୍ପୋରେଟ୍ମାନେ ଯଦି ଚାଷୀଠାରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରନ୍ତି ତା'ହେଲେ କୃଷକ ଏହି କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ କରିବାପାଇଁ ଟଙ୍କା କେଉଁଠୁ ଆଣିବ ? ସୁତରାଂ, ବିଭିନ୍ନ ଆକ ଦେଖାଇ ରୁଚ୍ଛିଭଙ୍ଗର ଅଭିଯୋଗ ଆଣି କର୍ପୋରେଟ୍ ହାତ୍ତାମାନେ କୃଷକଙ୍କୁ ବିପଦରେ ପକାଇବାର ବିପଦ ରହିଛି । ଚତୁର୍ଥତଃ, ଫସଲର ଗୁଣମାନ ସମ୍ପର୍କିତ ବିବାଦ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆଇନରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସାଧାରଣ ଚାଷୀ ପ୍ରବଳ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼େଇ କରି ନ୍ୟାୟ ପାଇ ପାରିବ କି ? ସୁତରାଂ, ରୁଚ୍ଛିତାସ୍ପର୍ଷ ହେଉଛି କୃଷକକୁ ଫାନ୍ଦରେ ପକାଇବା ପାଇଁ ଏକ ମାରାତ୍ମକ କୌଶଳ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ଏହି ତିନିଟି କୃଷି ଆଇନ ପାଶ୍ ହେବାପରେ ନୀତି ଆୟୋଗର ବରିଷ୍ଠ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଅମିତାଭ କାନ୍ତ ଉଲ୍ଲସିତ ହୋଇ କହିଥିଲେ ଯେ ବିଗତ ଶତାବ୍ଦୀର ନବେଦଶକରେ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍କାର ଏତେ ବର୍ଷପରେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେଲା । ନବେଦଶକର ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍କାରର ଆଭିମୁଖ୍ୟ କ'ଣ ଥିଲା ? ତା'ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନର କୃଷି ସଂସ୍କାରର ସମ୍ପର୍କ କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର- ସଂକ୍ଷେପରେ ନବେଦଶକର ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍କାରକୁ ଏଲପିଜି କୁହାଯାଏ । ଏଲପିଜି ହେଉଛି ଲିବରାଲାଲଜେସନ୍, ପ୍ରାଇଭେଟାଇଜେସନ୍ ଓ ଗ୍ଲୋବାଲାଇଜେସନ୍ । ଏହାର ମୂଳ କଥା ହେଉଛି କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁକିଛି ଖୋଲିଦିଅ, ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଚେକିଦିଅ ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ପୁଞ୍ଜିପାଇଁ ଦେଶର ବଜାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦିଅ । ସେହି ସମୟର ଅର୍ଥନୀତି ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମନମୋହନ ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ଏହି ତଥାକଥିତ ସଂସ୍କାରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ମାନ୍ଦାଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କିଛିଟା ଚାଙ୍ଗା କରିବା । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଲୋକ ବିଭ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଏହି ସଂସ୍କାରର ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ବହୁପ୍ରଚାରିତ ସଂସ୍କାରର ପରିଣାମ କ'ଣ ହେଲା ? ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ଦେଶର ସଂସ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହେବାର ୨୬ ବର୍ଷ ପରେ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମାଜ ଦର୍ଶନିକ ଯେ ଜଗତୀକରଣ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି । ଜଗତୀକରଣ ଫଳରେ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ବଜାରରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ଆସିଲା ନାହିଁ । ବରଂ ବଜାର ସଙ୍କଟ ତୀବ୍ର ହେଲା । କାହିଁକି ଆସିଲା ନାହିଁ ? କାରଣ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତି ଅର୍ଦ୍ଧନିହିତ କାରଣରୁ ପ୍ରତିମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମାନ୍ଦାବସ୍ଥାକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇ ଚାଲିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନେ ବିନିଯୋଗ କରିବାପାଇଁ ନୂଆ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ନଜର ପକାଇଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ହିଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କୃଷିପଣ୍ୟର ବଜାରକୁ ପୁଞ୍ଜିପତି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖୋଲି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଏହି ଆଇନ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୂର୍ବତନ କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆଣିପାରି ନ ଥିଲା । ଏହା କ'ଣ ସତ୍ୟ ?

ଉତ୍ତର- ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଠିକ୍ କହିଛନ୍ତି । କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ସେବକ ଭାବରେ କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମ ଆଇନ, କୃଷି ଆଇନ 'ସଂସ୍କାର' କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲା । ମାତ୍ର ବିଭିନ୍ନ ରାଜନୈତିକ କାରଣରୁ କରିପାରି ନ ଥିଲା । ସଂସଦରେ ନିରଙ୍କୁଶ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତାର ସୁଯୋଗରେ ବିଜେପି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା କରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କଂଗ୍ରେସ ଦଳ ଭୋଟ୍ ରାଜନୀତିର ଅଙ୍କକଷି ଏହି ଆଇନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିବୃତ୍ତି ଦେଉଛି । ତେବେ ଯେଉଁ କଂଗ୍ରେସ ୧୯୯୦ ଦଶକରେ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍କାରର ଉଦ୍‌ଗାତା, ଯେଉଁ କଂଗ୍ରେସ ଅତୀତରେ କୃଷି ଆଇନ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲା, ସେହି କଂଗ୍ରେସ କ'ଣ କେବେହେଲେ ଆନ୍ଦୋଳନର ଶକ୍ତି ହୋଇପାରେ ? ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ

ହେଉଛି କଂଗ୍ରେସ ଏହି କୃଷି ଆଇନ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ଶକ୍ତି ବୋଲି ନିଜକୁ ବାମପନ୍ଥୀ ବୋଲି ଦାବି କରୁଥିବା କେତେକ ଦଳ ମନେ କରୁଛନ୍ତି । କଂଗ୍ରେସ କ'ଣ କୃଷିନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼େଇ କରୁଛି ? ସିପିଆଇ(ଏମ୍) ଓ ସିପିଆଇ କ'ଣ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିଦେଇ ଆନ୍ଦୋଳନ ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ? ଭୋଟ୍‌ପାଇଁ ଯେତିକି ଆନ୍ଦୋଳନ ଦରକାର ସେତିକି ମାତ୍ର ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ଶାସକ ଶିବିର ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ କେତେବେଳେ ଖଲିସ୍ଥାନୀ, କେତେବେଳେ ପାକିସ୍ଥାନୀ ବା ଆଉ କେତେବେଳେ ନକଲପନ୍ଥୀ ମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହିଛି ବୋଲି ପ୍ରଚାର କରାଯାଉଛି । ଏହି ଧରଣର ପ୍ରଚାର ପଛରେ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର- ଜନସ୍ୱାର୍ଥକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଗଢ଼ିଉଠିଥିବା ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଏହିଭଳି ଭାବରେ ଚିତ୍ରଣକରି ତା'ର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଲଘୁ କରିଦେବାପାଇଁ ଏହା ହେଉଛି ଶାସକ ଶ୍ରେଣୀର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର । ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥିବ ଯେ ନନ୍ଦୀଗ୍ରାମ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ମଧ୍ୟ ତତ୍କାଳୀନ ସିପିଆଇ(ଏମ୍) ସରକାର ମାଓବାଦୀ ମାନଙ୍କ ଆନ୍ଦୋଳନ ଭାବରେ ଚିତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲା । ତା'ଛଡ଼ା ୨୦୧୪ ମସିହା ପରେ ଯେ କୌଣସି ସରକାର ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ବିଜେପି ଦଳର ନେତା, ମନ୍ତ୍ରୀ, ଏପରିକି ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଶଦ୍ରୋହୀ ବୋଲି କହି ଆସୁଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ପତାକା ହାତରେ ଧରି ଯେଉଁ କୃଷକମାନେ ଦୀର୍ଘ ଦେଢ଼ ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉପକଣ୍ଠରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇଛନ୍ତି ସେମାନେ ଦେଶଦ୍ରୋହୀ ? ତେବେ ଦେଶକୁ ଯଦି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-ଆଦାନୀଙ୍କର ବୋଲି ଧରିନିଆଯାଏ ତା'ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ପ୍ରଣୀତ ଆଇନ ବିରୋଧୀତା କରିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଦେଶଦ୍ରୋହୀ କାମ !

ପ୍ରଶ୍ନ- ପୁଞ୍ଜିପତିମାନେ ଏହି କୃଷି ଆଇନର ସପକ୍ଷରେ ଥିଲାବେଳେ ଦେଶର ଜନସାଧାରଣ ଏହାର ବିରୁଦ୍ଧରେ, ତା'ହେଲେ ଆଇନ ଆଖିରେ ସମସ୍ତେ ସମାନ - ଏହି ପ୍ରଚାରର ଭିତ୍ତି କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର- ଆମ ଦେଶରେ ଆଇନ ଅଖିରେ ସମସ୍ତେ ସମାନ - ଏହି ଭ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରଚାରକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣିତ କରିଛି । କେବଳ କୃଷି ଆଇନ ନୁହେଁ, ୪୪ଟି ଶିଳ୍ପ ଆଇନକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିବା ୪ଟି ଶ୍ରମ କୋଡ଼ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶ୍ରମିକ ଆନ୍ଦୋଳନ କରୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହାକୁ ମାଲିକମାନେ ସ୍ୱାଗତ କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ମାଲିକମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହି କୋଡ଼ ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି ଓ ପୁରୁଣା ଆଇନ ଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଛି । ଆଇନ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ - ବାସ୍ତବରେ ଏହା ଏକ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରଚାର । ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ସମାଜରେ ଆଇନ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ କଥାଟା ବହିରେ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବାସ୍ତବରେ ଆଇନ ମାଲିକ ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା ପାଇଁ ହିଁ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଏ । ଯେଉଁସବୁ ଆଇନରେ ଚାଷୀ, ଶ୍ରମିକ ଓ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷାର ସାମାନ୍ୟତମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ସେସବୁକୁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଉଛି । ଏହି ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ସମଗ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କର ଏକଚାଟିଆ ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଉଛି । ଏହା ହେଉଛି ଫାସିବାଦର ଅନ୍ୟତମ ଚାରିତ୍ରିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ବହିରେ ଲିଖିତ ଅଛି ସରକାର ହେଉଛି- ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଓ ଲୋକଙ୍କର । ଦିଲ୍ଲୀର କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନର ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଏହି ଧାରଣା କେତେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ?

ଉତ୍ତର- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ବାସ୍ତବରେ ସରକାର ହେଉଛି ଆଦାନୀ-ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ୱାରା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-ଆଦାନୀ ପାଇଁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-ଆଦାନୀମାନଙ୍କର । ସରକାର ହେଉଛି ଏକଚାଟିଆ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ଏକଚାଟିଆ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓ ଏକଚାଟିଆ ପୁଞ୍ଜିପତିଙ୍କର । ସେଥିପାଇଁ ଏହିଭଳି ହାତ୍ତାଗଣା ଶୀତରେ, ଦେଢ଼ ମାସରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟଧରି ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳେ କୃଷକମାନେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ବିଜେପି ସରକାର କୃଷକ ମାନଙ୍କର କୌଣସି ଦାବି ପୂରଣ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କର ଦାବି ପୂରଣ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର କୌଣସି ଦାବି ପୂରଣ କରୁ ନାହାନ୍ତି । କୃଷକ, ଶ୍ରମିକ ଓ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ପୁଞ୍ଜିପତିମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ଯାହା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ସରକାର ସେସବୁ ହିଁ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାକୁ କ'ଣ କେବେହେଲେ କୃଷକ-ଶ୍ରମିକ ତଥା ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସରକାର କୁହାଯାଇ ପାରିବ ? ବାସ୍ତବରେ ଦେଶରେ କର୍ପୋରେଟ୍ ମାନଙ୍କର ଶାସନ ଚାଲିଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଳବତ୍ତର ରହିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃଷକ-ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ କେବେହେଲେ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ କୃଷକ-ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କର ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ହେବ । ଦିଲ୍ଲୀର ଏତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଏହି ସତ୍ୟଟିକୁ ହିଁ ତୋଳି ଧରିଛି ।

ଅତୁଟ ମନୋବଳ, ଅମିତ ତେଜ ନେଇ

(ଦ୍ୱିତୀୟ ପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ)

ଭାରୁ ନେତାମାନେ ହରିଯାଆନ୍ତି। କୌଣସି ବିଶେଷ ନେତା ନୁହେଁ, ଦେଶର ସଂଗ୍ରାମୀ ଯୋଦ୍ଧା କୃଷକମାନେ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ଏକ ଗୌରବୋଜ୍ଞ କଳ୍ପିତାସର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ। ପୋଲିସର ବର୍ବର ଲାଠିମାଡ଼, ପାଣିମାଡ଼, ଚିଆର ଗାଧ ସବୁକିଛି ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲା। କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ରକ୍ତକ୍ତ ଜନତା ନିମିତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିରାଟ ବିରାଟ ଗର୍ଭଗୁଡ଼ିକୁ ଭରିଦେଇ ରାସ୍ତା ସମତୁଳ କରିଦେଲେ। ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବ୍ୟାରିକେଡକୁ ବଳାଘାତରେ ତୁରମାର କରିଦେଲେ। ବିଜୟୀ କୃଷକମାନେ ଶତସଂହାର ବଳନେଇ ପାହାଡ଼ି ନଦୀ ଭଳି ଦିଲ୍ଲୀ ଅଭିମୁଖେ ଆଗେଇ ଆସିଲେ। ଏହିଭଳି ୫ଟି ସ୍ଥାନରେ ଉଚ୍ଚତ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ଓ ମୋଦି ସରକାର ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମ୍ମୁଖରେ ମଥାନତ କଲା। ତା'ପରେ ଚାଲିଲା ଆନ୍ଦୋଳନ ନେତାମାନଙ୍କର ବେପରୁଆ ଗିରଫଦାରୀ। ହରିୟାଣାର ଏ.ଆଇ.କେ.କେ.ଏମ୍.ଏସ୍. (ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କିଷାନ କ୍ଷେତମଜଦୁର ସଙ୍ଗଠନ)ର ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଚାଷୀନେତା ଓ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଆସୁଥିବା ହଜାର ହଜାର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଗଲା। ଗାଁ ସ୍କୁଲ ବି ଜେଲ ବନିଗଲା। ତେବେ ସରକାରଙ୍କ ଏହି ଦମନନୀତି ଆନ୍ଦୋଳନର ନିଆଁରେ ଘିଅ ଭାଲିଲା। ହଜାର ହଜାର ଚାଷୀ ସରକାରୀ ଜେଲରୁ ନିଜର ନେତା ଓ ସଂଗ୍ରାମୀ ମାନଙ୍କୁ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିଲେ। ସରକାର ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ଏଠି ବି ପରାସ୍ତ ହେଲା। ଏହିଭଳି ଭାବେ ଏକ ଗୌରବଶାଳୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ନୂତନ ନୂତନ ଅଧ୍ୟାୟ ସୃଷ୍ଟି ହେବାରେ ଲାଗିଲା।

ପଞ୍ଜାବ, ହରିଆଣାରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ଏହିଭଳି ଅଲଫନାୟ ବାଧାକୁ ସଫଳତାର ସହ ପ୍ରତିହତ କରି ବହୁ ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରୋତ ଆସି ସିଝ୍, ଚିକ୍କି ସାମାନ୍ତରେ ମିଳିତ ହେଲା। ଶହ ଶହ ଟ୍ରକ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ଗାଡ଼ି ଓ ପୋଲିସ ମିଳିତାରେ ଦେଇ ରାସ୍ତାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବରୋଧ କରି ରଖାଯାଇଥିଲା। ସେହି ନଭେମ୍ବର ୨୬ ତାରିଖରୁ ପ୍ରଗ୍ରସ୍ତ ରାଜପଥ ଉପରେ ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାତ, ଝଡ଼ ବୃଷ୍ଟି, ପବନ ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁ ରହିଛି ଦେଶର ଅନୁଦାତା କୃଷକମାନଙ୍କ ଏକ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ପ୍ରତିବାଦ ଆନ୍ଦୋଳନ। ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନର ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରି ଗାଜିପୁର, ନଏଡ଼ା, ଦିଲ୍ଲୀ ସାମାନ୍ତ ବି ଆଜି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ମୁଖରିତ।

ଏକ ମହନୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ଅନନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସିଝ୍, ଚିକ୍କି, ଗାଜିପୁର ସାମାନ୍ତ

ଏକ ମହନୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ଅନନ୍ୟ ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପାଲଟି ଯାଇଛି ଏହିସବୁ ସାମାନ୍ତ ସ୍ଥଳ। ଯିଏ ଏଠାକୁ ଆସୁଛି ସେ କହୁଛି, ଏଇତ ନିଜେକ ଏକ ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳ ନୁହେଁ, ଏହା ଯେମିତି ଏକ ସ୍ୱର୍ଗ ରାଜ୍ୟ, ଶୋଷିତ ମଣିଷର ତୀର୍ଥସ୍ଥଳ, ବସରେ ମେଟ୍ରେ ଟ୍ରେନରେ ଦିଲ୍ଲୀର ସର୍ବତ୍ର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ କଥା “ସିଝ୍, ଚିକ୍କି, ଗାଜିପୁର ସାମାନ୍ତ ଦର୍ଶନ କଲେଣି? ଯଦି କରିନ, ଶୀଘ୍ର କରିଆସ।” କେବଳ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ କୃଷକମାନେ ନୁହଁନ୍ତି, ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳକୁ ଆସି ନିଆରା ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଓ ଏଠୁ ଶିଖିବାର ମନ ନେଇ ପ୍ରତିଦିନ ହଜାର ହଜାର ଲୋକଙ୍କର ଆଗମନ ହେଉଛି। ଯିଏ ଆସୁଛି ସିଏ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କର ସଂସ୍କୃତି, ଶୃଙ୍ଖଳା, ମନୋବଳ ଓ ସାହସ ଦେଖି ଅଭିଭୂତ ହୋଇଯାଉଛି। ସିଝ୍, ଚିକ୍କିରେ ଜନସମାଗମର ଆରମ୍ଭ ତ ବୁଝି ହେଉଛି, କିନ୍ତୁ ଶେଷ ସାମାନ୍ତ ବୁଝିବା କଷ୍ଟ। ଏ ଯେମିତି ଏକ ଅନ୍ତଃନୀ ଦିଗ୍‌ବଳୟ। ହଜାର ହଜାର ଟ୍ରକ୍, ଟ୍ରାକ୍ଟର। ସାମାନ୍ତର ଏହି ରାଜପଥକୁ ଦେଖିଲେ ମନେହେବ ନାହିଁ ଯେ ଏଠି ଦିନେ ଘଣ୍ଟାକୁ ଶହେ କିମି ବେଗରେ ହଜାର ହଜାର ଗାଡ଼ି ଦୌଡ଼ୁଥିଲା। ଏହା ଯେମିତି ହୋଇଯାଇଛି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ନିଳୟ। ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନତାର ଏକ ଏକାନୁବର୍ତ୍ତୀ ପରିବାର। ନିଜର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଅସୁବିଧା ଏମାନେ ଭୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି। ଅନ୍ୟର କଷ୍ଟ, ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବା ଯେମିତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ। ଲଙ୍ଗରରେ ଖାଦ୍ୟ ବିତରଣ ହେଉଛି। କେବଳ ଶିଖି ଧର୍ମର ଲଙ୍ଗର ନୁହେଁ, ମୁସଲମାନ, ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ବି ଲଙ୍ଗର ଖୋଲିଛି। ଏକ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ବଜାୟ ରଖି ଲୋକେ ଲଙ୍ଗରରୁ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି। ତା, ଗରମ ଜଳ ନେଉଛନ୍ତି। କିଛି ସରିଗଲେ ବି ଅସନ୍ତୋଷ ନାହିଁ। ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସହଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି। ଜାତି, ଧର୍ମ, ଭାଷା, ଅଞ୍ଚଳର କୌଣସି ଭେଦାଭେଦ ନାହିଁ। ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଗୋଟିଏ କଥା, “ଆମର ଗୋଟିଏ ପରିଚୟ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ, ଶ୍ରମିକ, କୃଷକ। ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏକ - ଏହି କଳା ଆଇନକୁ ବାତିଲ କରିବା, ଆମର ଶତ୍ରୁ ବି ଏକ, ଏକଛାତ୍ରବାଦୀ ମୋଦି ସରକାର ଓ ଆଦାନୀ-ଅମାନୀ ଭଳି କର୍ପୋରେଟ୍ ପୁଞ୍ଜିପତି ଶ୍ରେଣୀ। ଏହି ଅଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଏକ ସମଚିନ୍ତା ଧର୍ମ ଜାତିର ବିଭେଦକୁ ଦୂର୍ଭକ୍ଷ କରି ଗଢ଼ି ଦେଇଛି ଏକ ଅପୂର୍ବ ଭାଇତାରା ଓ ମମତାର ବନ୍ଧନ। ଅସୁସ୍ଥ ମାନଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ସେବା ଯୋଗାଇଦେବା ପାଇଁ ମେଡ଼ିକାଲ ସର୍ଭିସ ସେଣ୍ଟରର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଡାକ୍ତର ନର୍ସ ମାନେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଖରୁ ଔଷଧ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହ କରି ଦିନରାତି ଚିକିତ୍ସା ସେବା

ଯୋଗାଇ ଦେଇଚାଲିଛନ୍ତି। ଲଙ୍ଗରର ରୋଷେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସଫେଇ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଛାତ୍ର, ଯୁବ ଓ ମହିଳାକର୍ମୀମାନେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି। ବୟସ୍କମାନଙ୍କର ଦେହର ଯତ୍ନରେ ଉପସମ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଶରୀର ମାଲିସ କରିଦେବାକୁ ଆନନ୍ଦ ସହକାରେ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପୁତ୍ରସମ ତରୁଣମାନେ। ସାମାନ୍ତର ଆରପାରିରେ ମୁକ୍ତ ଦର୍ଶକ ଭଳି ପୋଲିସ୍ ମିଳିତାରେ ବାହିନୀ ରହିଛନ୍ତି। କିଭଳି ଏହିସବୁ ରାସ୍ତା ଆଜି କୃଷକମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଆଉ କିଭଳି ଆଇନ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା, ଟ୍ରାଫିକ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କେତେ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେଉଛି। ଯେଉଁ ଦେଶରେ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନାରୀ ଧର୍ଷିତା, ଲାଞ୍ଚିତା, ସେହି ଦେଶରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଏକ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କୃତି। ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳରେ ହଜାର ହଜାର ମହିଳା, ଛାତ୍ରୀ, ଯୁବତୀ ଅଛନ୍ତି। କିନ୍ତୁ କାହାର ମନରେ ନାହିଁ ସାମାନ୍ୟତମ ଭୟ, ସମସ୍ତେ ପାଉଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ସମ୍ମାନ। ଦିନ କି ରାତି ଏଠି ବିଳମ୍ବିତ ରାତିରେ ବି ମହିଳାମାନେ ନିର୍ଭୟରେ ଚଲାଚୁଲ କରୁଛନ୍ତି। ସମସ୍ତ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରୁ ପୁଟି ଉଠୁଛି ଏକ ବୀରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାହାଣୀ। କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ନାହିଁ କୁରତା ବରଂ ଅଛି ଅପୂର୍ବ ମମତା। ଏପରିକି ଯେଉଁ ପୋଲିସର ଲାଠିରେ ଏମାନେ କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେହି ପୋଲିସକୁ ନିଜର ପୁତ୍ରଭଳି ଏମାନେ ଖାଦ୍ୟ ଖୁଆଉଛନ୍ତି। ଏହା ଯେମିତି ଏକ ନିଆରା ଦୃଶ୍ୟ। କାରଣ ଏମାନେ ବୁଝିଛନ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ପୁଲିସ ନୁହେଁ, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହିଁ ଆମର ଶତ୍ରୁ। ଯେ କେହି ବାହାରୁ ଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତି ଆଦରର ସହ ପାଛୋଟି ନେଉଛନ୍ତି। ପଢ଼ୋଶୀ ପ୍ରତିବେଶୀମାନେ ବି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ କୃଷକମାନଙ୍କର ସଂସ୍କୃତିରେ ଅଭିଭୂତ। ସେମାନେ ବି ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ସକ୍ରିୟ ସହଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି, ନିଜର ଘର, ନିତ୍ୟକର୍ମ

ଚାଷୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ରାୟ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଏସ୍‌ୟୁସିଆଇ(ସି)ର ପ୍ରେମ୍ ଇସ୍ତାହାର

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜାନୁଆରୀ ୧୨ ତାରିଖରେ ଏସ୍‌ୟୁସିଆଇ(ସି) ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ପ୍ରେଡ଼ ପ୍ରଭାସ ଘୋଷ ଏକ ପ୍ରେସ ଇସ୍ତାହାରରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ- ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ରାୟ ତିନୋଟି କୃଷକ ଆଇନ୍ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିଲ୍ ୨୦୨୦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟାହତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇଯିବାକୁ ଦୃଢ଼ପରିକର ସଂଗ୍ରାମୀ କୃଷକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ ଓ କୃଷକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥର ପରିପନ୍ଥୀ।

ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇ ରଖିବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଆମେ ଦୃଢ଼ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ କରୁଛୁ ଏବଂ କର୍ପୋରେଟ୍ ମୁନିବ ମାନଙ୍କର ସେବା କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ବିଜେପି ସରକାରର ଉଦ୍ୟମକୁ ବିଫଳ କରିବାପାଇଁ ଚାଲିଥିବା ବୀରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଗ୍ରାମର ସମର୍ଥନରେ ଆଗେଇ ଆସିବା ପାଇଁ ଆମେ ଦେଶର ମୋହନତୀ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଛୁ।

ସାରିବା ନିଜର ପାଇଖାନା, ଗାଧୁଆଘର ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଦେଉଛନ୍ତି। ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଦାବିରେ ଗଢ଼ି ଉଠୁଥିବା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଯେ କି ଧରଣର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସଂସ୍କୃତି, ଉନ୍ନତ ଚିନ୍ତା ଚେତନା ଜନ୍ମ ଦିଏ, ଏହା ଯେମିତି ତାର ଏକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ନିଦର୍ଶନ। ଆଜି ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଯେମିତି ଗଢ଼ିଦେଇଛି ଏକ ନୂତନ ସତ୍ୟତା, ଏକ ନୂତନ ସଂସ୍କୃତିର ଭିନ୍ନ ଜନପଦ।

ଶହାଦତ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବନି

ଏହି ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଯେମିତି ତ୍ୟାଗ ଓ କଷଣର ଅଗ୍ନିପରୀକ୍ଷା ନେଉଛି ଓ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ସଂଗ୍ରାମୀ ଯୋଦ୍ଧା କୃଷକମାନେ ଏହି ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛନ୍ତି। ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳରେ ଚଳି ପଡ଼ିଲେଣି ଶତାଧିକ ସଂଗ୍ରାମୀ ସାଥୀ। ସେମାନଙ୍କୁ ଶହାଦତ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେଇ ଆବେଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ରୁଳ ଶୁଖାଖୁଲି ଦେଇଛନ୍ତି ସଂଗ୍ରାମୀ କୃଷକମାନେ। ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳରେ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେଉଛି, “ଶହାଦତ୍ତ ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ, ଶହାଦତ୍ତ ପ୍ରତିଟି ରକ୍ତବିନ୍ଦୁ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଶତ ସହସ୍ର ଶହାଦତ୍ତ”।

ଶହାଦତ୍ତ ଅମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାଣ ଆମ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ପ୍ରାଣର ସଂଚାର କରିବ, ଆମର ସଂକଳ୍ପ ଆହୁରି ବଜ୍ର ହେବ। ଶତାଧିକ ସାଥୀକୁ ହରାଇଲୁଣି, ଆହୁରି ବି କେତେ ହରାଇବୁ, କିନ୍ତୁ ଆମେ ଭାଙ୍ଗିବୁ ନାହିଁ। ଶହାଦତ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନ, ବଳିଦାନ କେବେ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ। ଆମେ ଲଢ଼ିବୁ ଜିତିବୁ। ଏ ନିଷ୍ଠୁର ଫାସିବାଦୀ ମୋଦୀ ସରକାର, ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ହୁଏତ ଜାଲିଖୁଲାବାଗ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଭଳି ଆମ ରକ୍ତର ନଦୀ ବୁଝାଇ ଦେଇପାରେ। ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ଏ ଚରମ ଚେତାବନୀ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଏ ବଧୂର ସରକାରକୁ ଶୁଣାଇ ଦେଇଛନ୍ତି।

ଏ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଆଜି କୃଷକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏକା ନୁହଁନ୍ତି, ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନର ସମର୍ଥନରେ କେତେ ସାହିତ୍ୟିକ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ, ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଓ ବିଶିଷ୍ଟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ରାସ୍ତାକୁ ଓହ୍ଲାଇଲେଣି। ନିଜ ନିଜର ପଦବୀ, ପଦକ ସବୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କଲେଣି। ଏପରିକି ଜଣେ ସବୁ ରାମ ସିଂ

କୃଷକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ଅବିଚାରର ଯତ୍ନଶାଳୀ ବରଦାସ୍ତ କରିନପାରି ଆତ୍ମବଳିଦାନ ଦେଇଛନ୍ତି। ଏକ ମର୍ମଭେଦୀ ଚିଠିରେ ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି “ଅନେକ ଅନେକ କିଛି ତ୍ୟାଗ କରୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ମୋର ଏହି ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କରୁଛି।”

ଆନ୍ଦୋଳନସ୍ଥଳ ଏକ ନୂତନ ଶିକ୍ଷା-ସଂସ୍କୃତି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି

ଏହିଭଳି ଭାବେ ଏହି କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ବ୍ୟାପକରୁ ବ୍ୟାପକ ରୂପ ନେଉଛି। ତେବେ ଆଉ ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ଆଖିରେ ଲାଖି ଯାଉଛି। ତା' ହେଲା, ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କର ସତ୍ୟ ଜାଣିବାର ତୀବ୍ର ଆକାଂକ୍ଷା। ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳରେ ବହୁ ପାଠାଗାର ଗଢ଼ି ଉଠିଛି। ଆନ୍ଦୋଳନର ଘନଘଟା ମଧ୍ୟରେ ବି ଏହି ପାଠାଗାରମାନଙ୍କରେ ଆଖିଦୃଶିଆ ଭିଡ଼। ଦେଶ ବିଦେଶର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ସାହିତ୍ୟ, ବିଜ୍ଞାନ, ପରିବେଶ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ପୁସ୍ତକ, ଦେଶ ବିଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ, ବିପ୍ଳବୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ଇତିହାସ, ବିଭିନ୍ନ ମହାମନୀଷୀ ଓ ବିପ୍ଳବୀ ଯୋଦ୍ଧାମାନଙ୍କର ଜୀବନୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ପୁସ୍ତକ, ମାର୍କ୍ସବାଦୀ ଚିନ୍ତାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ବହୁ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ଗଭୀର ମନଯୋଗ ସହକାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଛନ୍ତି। ଛାତ୍ର ସଙ୍ଗଠନ ଏ.ଆଇ.ଡି.ଏସ୍.ଓ. ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜିତ ବୁକ୍‌ଷଲରୁ ପ୍ରଚାର ବହି ବିକ୍ରୀ ହେଉଛି। କମ୍ପ୍ରେଡ଼ ପ୍ରଭାସ ଘୋଷଙ୍କ ‘ଶହାଦ୍ ଭଗତ ସିଂ ଏକ ମାର୍କ୍ସବାଦୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ’ ବହିଟି ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଆଦୃତ ହେଉଛି। ସ୍କୁଲ, କଲେଜର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବୟସ୍କ କୃଷକମାନେ ମଧ୍ୟ ମନଯୋଗ ସହକାରେ ଏହି ବହିଟିକୁ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି। ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ବିପ୍ଳବୀ ସଙ୍ଗୀତ, କବିତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି। ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରୁ କବି, ଗାୟକମାନେ ଆସି ଭିନ୍ନ ସ୍ୱାଦର କବିତା ପାଠକରି ଗୀତ ଗାଇ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂହତି ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି। ଏଆଇଡିଏସ୍‌ଓ, ଏଆଇଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ଓ ଏଆଇଡିଓଓଓର ଯୁବ ଛାତ୍ର ମହିଳା କର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ସଙ୍ଗୀତ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିୟମିତ ଭାବେ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ପରିବେଷଣ କରୁଛନ୍ତି। ଏଥି ସହିତ ପାଳିତ ହେଉଛି ମହାମନୀଷୀମାନଙ୍କ ଜୟନ୍ତୀ, ଶହାଦ୍ ଦିବସ ଓ ଏହି ଉପଲକ୍ଷେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଓ ପଥପ୍ରାନ୍ତ ସଭା। ଶହାଦ୍ ଉତ୍ସାହ ସିଂ ୧୦୧ ତମ ଜନ୍ମଜୟନ୍ତୀ, ଶହାଦ୍ ଖୁଦାରାମଙ୍କ ୧୩୨ତମ ଜୟନ୍ତୀ ଓ ସାବିତ୍ରୀ ବାଇ ପୁଲେଙ୍କ ୧୮୯ତମ ଜୟନ୍ତୀ, କାକୋରୀ କ୍ଷତଯତ୍ନ ମାମଲାରେ ଫାଶୀ ପାଇଥିବା ରାମପ୍ରସାଦ ବିସମିଲ, ଆସଫାକୁଲା ଖାଁ, ରୋସନ ସିଂ, ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଲାହିତିଙ୍କ ଶହାଦ୍ ଦିବସ ପାଳିତ ହୋଇଛି। ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକରେ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କର ଆବେଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଅତି ଉତ୍ସାହଜନକ। ବାସ୍ତବରେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଥଳ ଯେମିତି ପରିଣତ ହୋଇଛି ଆଜିର ପଚମାନ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ସଂସ୍କୃତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍କୃତିର ଅଭ୍ୟୁତଥାନର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର।

ଏ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଚେତନ କୃଷକମାନଙ୍କର ସଙ୍ଗଠିତ ଆନ୍ଦୋଳନ

ମୋଦୀ ସରକାର ଓ ଗୋଦି ମିଡ଼ିଆ ଦିନରାତି ପ୍ରଚାର କରୁଛି, ଏମାନେ କାଲେ ବରୋଧୁ ଦଳ ଓ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଭ୍ରାନ୍ତ। ଏମାନେ କୃଷି ଆଇନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଅସଚେତନ। ଏହି ଅଭିଯୋଗର ଜବାବରେ ଜଣେ ଚାଷୀ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇ କହିଛନ୍ତି, “ଆମକୁ ଯଦି ବିରୋଧୁ ଦଳର ଲୋକେ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରୁଛନ୍ତି, ତା'ହେଲେ ବିଜେପି ଓ ସଂଘ ପରିବାରର ଲୋକ ଓ ସେମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀମାନେ ଏଠାକୁ ଆସି ଆମକୁ ବୁଝାଇ ଦିଅନ୍ତୁ।” ଆଖିକୁ ଯେ କୌଣସି ଜଣେ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ, ସେ ବୃଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତୁ ବା କିଶୋର ହୁଅନ୍ତୁ, ଶିକ୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ଅଶିକ୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତୁ କାହାକୁ ବି ଏହି ତିନୋଟି କଳା ଆଇନ୍ ଓ ବିଜୁଳି ବିଲ୍-୨୦୨୦ ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରିଲେ ସେ ପ୍ରାଞ୍ଜଳଭାବେ ବୁଝାଇଦେଇ ପାରିବେ। ଏମାନେ ଭଲଭାବେ ଏହି ଆଇନକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଛନ୍ତି। ସରକାରଙ୍କ ଦାବି ସହ ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ମିଳାଇ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଓ ତା'ପରେ ସଠିକ୍ ଦାବି ସହ ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ମିଳାଇ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଓ ତା'ପରେ ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚି ଏହି ପ୍ରତିବାଦରେ ଓହ୍ଲାଇଛନ୍ତି। ସେଥିପାଇଁ ତ ‘କରୋନା ମହାମାରୀର ବିପଦକୁ ଆପଣମାନେ ଭୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ।’ ଜଣେ ସାଧାଦିକର ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ତତ୍ତ୍ୱଶାତ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଜଣେ ବୟସ୍କ ଚାଷୀ କହିଲେ, ‘କରୋନା ମହାମାରୀ ବିପଦଜନକ, କିନ୍ତୁ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ବିପଦଜନକ ହେଉଛି ଏହି ତିନୋଟି କଳା କୃଷି ଆଇନ୍ ଓ ବିଜୁଳି ବିଲ୍-୨୦୨୦”। “କରୋନା ତ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବା କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରାଣ ନାଶ କରିପାରେ, ମାତ୍ର ଏହି ଆଇନ ଚାଷୀ କୃଷକର ସର୍ବନାଶ କରିବ, ଆମର ବଂଶକୁ ହିଁ ନାଶ କରିବ।” ଏମାନେ ଭଲଭାବେ ବୁଝିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଆଇନ୍ ଦେଶର ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧ୍ୱଂସ କରିବା ସହ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ କର୍ପୋରେଟ୍ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନଙ୍କର କ୍ରତାଦାସରେ ପରିଣତ କରିବ। ତୁଲ୍ଲିଚାଷ ଜରିଆରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ରଣଯତ୍ନରେ ପେଷି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଜମି ଛଡ଼ାଇ ନେବ। ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଅତି ଶସ୍ତାରେ କିଣିନେଇ ମନଇଚ୍ଛା ମହଜୁଦ କରି କୃତ୍ରିମ ଅଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରି କଳାବଜାର କରିବା ଓ ଆକାଶକୁ ଆଁ ଦରରେ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ବିକ୍ରୀ କରିବା ପାଇଁ କର୍ପୋରେଟ୍‌ମାନଙ୍କୁ ଲଗାମଛଡ଼ା

(କ୍ଷମ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖନ୍ତୁ)

ଅତୁଟ ମନୋବଳ, ଅମିତ ତେଜ ନେଇ

(ପଞ୍ଚମ ପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ)

ସୁଯୋଗ ଦେବ । ସର୍ବନିମ୍ନ ସହାୟକ ରାଶି (ଏମ୍‌ଏସ୍‌ପି) ହଟାଇ ଓ ଘରୋଇମଣ୍ଡଳ ଖୋଲିବା ପାଇଁ କର୍ପୋରେଟ୍ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଅତି ଅସହାୟ ଭାବେ ଲୁଚ ହେବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବାର ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବ । ସେମାନେ ଆଖି ସାମ୍ନାରେ ଦେଖୁଛନ୍ତି, ପଞ୍ଜାବ, ହରିୟାଣାରେ କିଭଳି ଆଦାନୀ, ଅମୀନୀ ବିଶାଳକାୟ ଗୋଦାନ ଗୃହ ସବୁ ତିଆରି କରୁଛି ଯେଉଁଠି ସେମାନେ କୃଷକମାନଙ୍କର ରକ୍ତକ୍ଷାଳ ବିନିମୟରେ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ମହଜୁଦ କରି କଳାବଜାରୀ କରିବେ । ପଞ୍ଜାବର ଚାଷୀମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ଦେଖୁଛନ୍ତି, କିଭଳି ଚାଷୀ ପେପର୍ସ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ରୁକ୍ମିରେ ଆଲୁତାସ କରି ସର୍ବସ୍ୱାଧିକାର ହୋଇଛନ୍ତି ଓ ବହୁ ଚାଷୀ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହି ଐତିହାସିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଚେତନ କୃଷକମାନଙ୍କର ସଙ୍ଗଠିତ ଆନ୍ଦୋଳନ ।

ଆନ୍ଦୋଳନକୁ କାଳିମାଲିୟ କରିବା ଓ ଆନ୍ଦୋଳନର ଐକ୍ୟକୁ ଭାଙ୍ଗିବାର ସମସ୍ତ ଘୃଣ୍ୟ ଖେଳରେ ମୋଦି ସରକାର ପରାସ୍ତ

ଏତେବଡ଼ ଏକ ମହନୀୟ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ କାଳିମାଲିୟ କରିବା ଓ ଆନ୍ଦୋଳନର ଐକ୍ୟକୁ ଭାଙ୍ଗିବାର ସମସ୍ତ ଘୃଣ୍ୟ ଖେଳରେ ମୋଦି ସରକାର ପରାସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ମୋଦି ସରକାର ଓ ଏହାର ଗୋଦି ମିଡ଼ିଆ କିଛି ସରକାରୀ ଭଡ଼ାଟିଆ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନକୁ କେତେବେଳେ ଖଲିସ୍ତାନୀ, ପାକିସ୍ତାନ ବା ଚୀନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରରୋଚିତ କିଛି ଦେଶଦ୍ରୋହୀମାନଙ୍କ ଆନ୍ଦୋଳନ ତ ପୁଣି କେତେବେଳେ ଏହା ଉଗ୍ର ବାମପନ୍ଥୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରରୋଚିତ ଆନ୍ଦୋଳନ ବୋଲି ପ୍ରଚାର କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରକୃତ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଆନ୍ଦୋଳନ ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ଦେଶର ଚାଷୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ନୁହେଁ ଏମିତି କେତେ କୁସ୍ୱାରଚ୍ଚନା କଲେ ବି, ଆନ୍ଦୋଳନର ମହନୀୟତାକୁ ସେମାନେ ଘୃଣାକ୍ଷରରେ ବି କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରିପାରି ନାହାଁନ୍ତି, ବରଂ ସେମାନେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାତ ଓ ଘୃଷ୍ଣିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆନ୍ଦୋଳନର ମହନୀୟତା ଆହୁରି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେଉଛି । ଅବଶ୍ୟକ ଯେ କୌଣସି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଦେଶଦ୍ରୋହୀ ମାନଙ୍କର ଆନ୍ଦୋଳନ କହିବା ଆଜି ମୋଦି ସରକାର ଓ ଗୋଦି ମିଡ଼ିଆର ଏକ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଅତୀତରେ ବି ଏହିଭଳି ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ସିଙ୍ଗୁର, ନନ୍ଦୀଗ୍ରାମର ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ମାଠିବାଦୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ବୋଲି

ଚାଷୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କ ରାୟ ଉପରେ ଏଆଇକେକେଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ବକ୍ତବ୍ୟ

ଦିଲ୍ଲୀ ସୀମାନ୍ତରେ ଚାଲିଥିବା ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ଦେଇଥିବା ରାୟ ଉପରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଇ ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କୃଷକ କ୍ଷେତ୍ରମଜଦୁର ସଙ୍ଗଠନର ସର୍ବଭାରତୀୟ ସଭାପତି କମ୍ରେଡ୍ ସତ୍ୟବାନ ଓ ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ରେଡ୍ ଶଙ୍କର ଘୋଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାନୁଆରୀ ୧୨ ତାରିଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ମିଳିତ ବିବୃତ୍ତିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ- ଆଜି ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ରାୟ ଆମେ କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । କାରଣ ଆମେ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ସୁଗତ କରିବାକୁ ନୁହେଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ଲଢ଼େଇ କରୁଛୁ । ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇ ରଖୁଛୁ । କେନ୍ଦ୍ର ବିଜେପି ସରକାର ଓ ଏହାର କର୍ପୋରେଟ୍ ମୁନିବ ମାନଙ୍କର ମାରାତ୍ମକ ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାପାଇଁ ଆମକୁ ସହାୟତାର ହାତ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆମେ ଦେଶର କୋଟି କୋଟି ମେହେନତୀ ଜନସାଧାରଣ ତଥା ଶୁଭବୁଦ୍ଧି ସମ୍ପନ୍ନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ମାନସିକତା ସମ୍ପନ୍ନ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରୁଛୁ । ବିଜୟ ହାସଲ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ଲଢ଼େଇ ଜାରି ରଖୁଛୁ ।

ସେଦିନର ସିପିଆଇ(ଏମ୍) ପରିଚାଳିତ ବାମପ୍ରଶ୍ଚ ସରକାର ନିହିତ କରିବାର ଅପଚେଷ୍ଟା କରି ବସ୍ତୁତଃ ନିଜେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାତ ହୋଇଥିଲା ।

ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ଅମିତ ସାହା କୌଣସି ଆଲୋଚନା ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଖୁବ୍ ଦମ୍ଭର ସହ କହିଥିଲାବେଳେ, ବର୍ତ୍ତମାନଯାଏ ୧୧ ଦିନୀ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଆଲୋଚନା ସରିଲାଣି । ଏଠି ବି ସାହା ବିଭୀଜନ ରାଜନୀତିର ଘୃଣ୍ୟ ଖେଳ ଖେଳି ପରାସ୍ତ ହେଲେ । ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଚାଷୀ ନେତାମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଥିବାବେଳେ, ଏହାର ସାମନ୍ତରାଳ ଭାବେ ଅମିତ ସାହା ଅଲଗା ରୁଞ୍ଜଦ୍ୱାର କୋଠରୀରେ ୧୩ ଜଣ ଚାଷୀ ନେତାଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ନାଁରେ ଗୁପ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣାରେ ବସିଲେ । ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରାସ୍ତ ହୋଇ ଏହି ଉଚ୍ଚତ ସରକାର ମଥାନତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେଣି । କୃଷି ମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିଲ୍-୨୦୨୦ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବେ, ଆଇନରେ ପରିଣତ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଚାଷୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟର କେତେକ ଆଇନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା କଥା ମଧ୍ୟ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ପୁଣି କହୁଛନ୍ତି, ଏହି ଆଇନରେ କିଛି ସଂଶୋଧନ ଆଣିବୁ । ଦେଶରେ ଏହି ଆଇନକୁ ଦୂରବର୍ଷ ପାଇଁ ସୁଗତ ରଖିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ କଥା ଏହି ସର୍ବନାଶ କୃଷି ଆଇନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତିଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନର ଆହ୍ୱାନ

ଏହି ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦର୍ଶାଇ ଦେଇଛି ସଂଘବନ୍ଧ ଜନତାର ଶକ୍ତିକେତେ ! ଦେଡ଼ ମସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଯାଇଥିଲେ ବି ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ କୃଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହତାଶା, ନିରାଶାର ଚିହ୍ନ ମାତ୍ର ନାହିଁ, ବରଂ ସେମାନଙ୍କର ଅଦମ୍ୟ ମନୋବଳ, ଦାବି ଆଦାୟର ବଜ୍ର ଶପଥ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉଛି । ଆନ୍ଦୋଳନର ବାଉଁଶ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ପଲ୍ଲୀ ସବୁଠି ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଉଛି । କେବଳ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ନୁହେଁ, ଏ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆଜି ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜନ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନେ ସରକାରଙ୍କୁ ଚରମପତ୍ର ଦେଇଛନ୍ତି, ଜାନୁୟାରୀ ୨୬ ତାରିଖ ଦିନ ଦିଲ୍ଲୀର ରାଜରାଷ୍ଟ୍ରରେ କୃଷକ ପ୍ୟାରେଡ଼ ହେବ । ଏହି ଦିନ ଆମେ କୌଣସି ବାଧା ମାନିବୁନି । ସଂଗ୍ରାମୀ କୃଷକମାନଙ୍କର ଏହି ବୀରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହ୍ୱାନ ଆଜି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶେଷିତ ମଣିଷର ଶାରୀ ପ୍ରଶିରାରେ ଏକ ନୂତନ ଶିହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ସମୟେ ସମୟେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ବା ନେତୃତ୍ୱ ବିନା ବି ଜନତାର ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ଅସନ୍ତୋଷ ଓ ବଂଚନା ଆଗ୍ରେୟଗିରୀ ଭଳି ଶାସକ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ସରକାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଫାଟି ପଡ଼େ । ବିଦ୍ରୋହର ରକ୍ତରଞ୍ଜିତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମ ଇତିହାସ ରଚିତ ହୁଏ । ଏହି ସମୟରେ ଦେଶରେ ଯଦି ଯଥାର୍ଥ ବିପ୍ଳବୀ ନେତୃତ୍ୱ ଉପଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତି ନେଇଥାଏ, ତେବେ ସମାଜ ପରିବର୍ତ୍ତନର ବିପ୍ଳବ ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇଯାଇପାରେ । ଏହି ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ମାଧ୍ୟମରେ ସେହି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସମ୍ଭାବନା ପ୍ରତିଭାତ ହେଉଛି । ଶ୍ରମିକ, ଛାତ୍ର, ଯୁବକ, ମହିଳା ଶେଷିତ ମଣିଷର ସମସ୍ତ ସ୍ତରର ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଏହି କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ସହିତ ସଂଯୋଜିତ କରି ସବୁ ପ୍ରଚାରଣା ବଞ୍ଚନା ଶୋଷଣା କୁଲୁମ୍ବର ମୂଳ କାରଣ ଏହି ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଚ୍ଛେଦ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ସମାଜତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବକୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀରେ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଆହୁରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ବ୍ୟାପକ କରିବାକୁ ହେବ, ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର ଭାବରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଗଣକମିଟି ଗଠନ କରିବାକୁ ହେବ ଓ ସ୍ତରେ ସ୍ତରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ବାହିନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ହିଁ ଏହି ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନର ଆହ୍ୱାନ ।

ଚାଷୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମର୍ଥନରେ ଏଆଇଡିଏସ୍‌ରେ ଐତିହାସିକ ବାଇକ ର୍ୟାଲି ଉଦ୍‌ଯାପିତ

ହୁସେନିଖିଲା ଠାରେ ଶହାଦ୍ ଭଗତ ସିଂହ ସ୍ମାରକୀରେ ମାଲ୍ୟାପର୍ଣଣ କରାଯାଉଛି

ଚାଷୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ସମର୍ଥନରେ ସଂଗ୍ରାମୀ ଛାତ୍ର ସଂଗଠନ ଏଆଇଡିଏସ୍‌ର ପକ୍ଷରୁ ଶହାଦ୍ ଭଗତ ସିଂହ, ରାଜଗୁରୁ, ଶୁଖଦେବଙ୍କ ସ୍ମାରକସ୍ଥଳ ହୁସେନିଖିଲାକୁ ସିଂଗୁ ଓ ଚିଲି ବର୍ତ୍ତର ଅଭିମୁଖେ ଐତିହାସିକ ବାଇକ ର୍ୟାଲି ୧୫ ଜାନୁୟାରୀରୁ ୧୯ ଜାନୁୟାରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ହୁସେନିଖିଲା ର ଶହାଦ୍ ସ୍ମାରକ ସ୍ଥଳରେ ମାଲ୍ୟାପର୍ଣଣ କରିବା ପରେ ସାରା ଦେଶରୁ ଶତାଧିକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ତଥା ଛାତ୍ରନେତା ମାନେ ବାଇକ ର୍ୟାଲିରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଚଲାଇ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ବାଇକ ର୍ୟାଲି ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏଆଇଡିଏସ୍‌ର ସର୍ବଭାରତୀୟ ସଭାପତି କମ୍ରେଡ୍ ରାଜଶେଖର, ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ରେଡ୍ ସୌରଭ ଘୋଷ, ଅଧିକ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ରେଡ୍ ଶିବାଶିଷ ପ୍ରହରାଜ, କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ କମ୍ରେଡ୍ ଦିନେଶ ମହନ୍ତଙ୍କ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନେତୃବୃନ୍ଦ ଶହାଦ୍ ସ୍ମାରକୀରେ ମାଲ୍ୟାପର୍ଣଣ କରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଚାଷୀନେତା ତଥା ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ । କିଷାନ କ୍ଷେତ୍ର ମଜଦୁର ସଙ୍ଗଠନର ସର୍ବଭାରତୀୟ ସଭାପତି କମ୍ରେଡ୍ ସତ୍ୟବାନ ଉଦ୍‌ଯାଗନା ବକ୍ତବ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସହ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍‌ଯାଗନା ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ

ଦେଇଥିଲେ । ଐତିହାସିକ ଦିଲ୍ଲୀ ଚଲୋ ବାଇକ ର୍ୟାଲି ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟ କୃଷକ ଆଇନ ବିରୋଧୁ ଆନ୍ଦୋଳନର ବାଉଁଶ ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର ସହ ଦେଶର ଅନୁଦାତାଙ୍କ ଏହି ଐତିହାସିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମର୍ଥନରେ ସାରା ଦେଶର ଛାତ୍ରସମାଜ ଏକକ୍ରମ ହେବାର ଆବେଦନ କରି ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିୟାଣାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବିଶାଳ ସଭାମାନ ଆୟୋଜନ କରି ଆନ୍ଦୋଳନର ବାଉଁଶକୁ ପହଞ୍ଚାଇଥିଲେ । ର୍ୟାଲିକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଜନଗଣ ଉଲ୍ଲସିତ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜାପନ କରିଥିଲେ । ୧୯ ଜାନୁୟାରୀ ଏହି ଦିଲ୍ଲୀ ଚଲୋ ବାଇକ ର୍ୟାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ସିମାନ୍ତର ସିଂଗୁ ବର୍ତ୍ତର ଓ ଚିଲି ବର୍ତ୍ତର ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚି “ଦେଶର ଛାତ୍ର ସମାଜ ସଂଗ୍ରାମରତ କୃଷକମାନଙ୍କ ସହ ଅଛି” ଏହି ସଂହତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ସଙ୍ଗଠନର ସର୍ବଭାରତୀୟ ଅଧିକ ସମ୍ପାଦକ ଶିବାଶିଷ ପ୍ରହରାଜ ବକ୍ତବ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । କିଷାନ ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତୃବୃନ୍ଦ ଏଆଇଡିଏସ୍‌ର ସର୍ବଭାରତୀୟ ନେତୃବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜାପନ କରିଥିଲେ । ଏଠାରେ ସୂତନାଯୋଗ୍ୟ ଏଆଇଡିଏସ୍‌ର ସଂଗ୍ରାମୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ମାନେ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନର ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ସିମାନ୍ତର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଚାଲିଥିବ । ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିଛନ୍ତି । ବାଇକ ର୍ୟାଲିରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଛାତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଦିଲ୍ଲୀ ଅଭିମୁଖେ ବାଇକ୍ ଶୋଭାଯାତ୍ରା

ଓଡ଼ିଶା ମିଳିତ ପାଟିକା ସହାୟକା ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଦାବି ସପ୍ତାହ ପାଳନ

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପାଟିକା ସହାୟକା ମାନଙ୍କ ବିକ୍ଷୋଭ

ଏଆଇୟୁପିୟୁସି ସହବନ୍ଧିତ ମିଳିତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଟିକା ସହାୟକା ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଗତ ଡିସେମ୍ବର ୨୫ ରୁ ୩୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାବି ସପ୍ତାହ ପାଳନ କରିବାପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆହ୍ୱାନ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ ଓ ମଣ୍ଡଳ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛି ଓ ରାଜ୍ୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ୱାରକପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ୧୪୩୭୯ଟି ସରକାରୀ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବନ୍ଦ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ପାଟିକା ସହାୟକାମାନଙ୍କୁ ୨୮ ମାସର ବକେୟା ବର୍ଦ୍ଧିତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା, ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଓ ମିଶ୍ରଣ ଫଳରେ କାମ ହରାଇଥିବା ପାଟିକାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା, ପାଟିକା ସହାୟକା ମାନଙ୍କୁ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଘୋଷଣା କରିବା ଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମୁତାବକ ୨୦୧୮ ଏପ୍ରିଲ ମାସରୁ ମାସିକ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ପାରିଶ୍ରମିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦାବିରେ ସଙ୍ଗଠନ ପକ୍ଷରୁ ଲଗାତର ଆନ୍ଦୋଳନ ପରିଚାଳନା କରାଯାଉଛି । ଦାବି ସପ୍ତାହ ଅବସରରେ ସୁନ୍ଦର ଜିଲ୍ଲାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର, ଲାଠିକଟା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପାଟିକା ସହାୟକା ମାନଙ୍କ ବିକ୍ଷୋଭ

ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପାଟିକା ସହାୟକା ମାନଙ୍କ ବିକ୍ଷୋଭ

ଜିଲ୍ଲାର ରରୁହାଁ, ଯଶାପୁର, ଅନୁଗୁଳର ଜିଲ୍ଲାର ଛେଣ୍ଡିପଦା, କଣିହାଁ, କିଶୋର ନଗର, ଆଠମଲ୍ଲିକ, କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ବାରଙ୍ଗ, ନିଶ୍ଚିତକୋଇଲି, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାର ବାଲିଅନ୍ତା, ବାଲିପାଟଣା ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଧର୍ମଶାଳା, ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ବାମଡ଼ା ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁର ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କମ୍ରେଡ୍ ବିଷୁ ଦାସ, ଶମ୍ଭୁନାଥ ନାଏକ, ଜୟସେନ ମେହେର, ରାଜକିଶୋର ମଲ୍ଲିକ, ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ସାହୁ, ସୁରେଶ ପ୍ରଧାନ, ବିଜୟ ସାହୁ, ନିରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି, ସପ୍ତାହ ପହାନ୍ତି, ସ୍ୱାଧିନୀ ବେହେରା, ପ୍ରଭାମଞ୍ଜୁଳା ବ୍ରହ୍ମ ଓ ପରମାନନ୍ଦ ସେଠୀ ପ୍ରମୁଖ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ ।

ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କିଷାନ କ୍ଷେତ୍ରମତ୍ସର ସଙ୍ଗଠନ ଆହ୍ୱାନରେ ରାଜ୍ୟବ୍ୟାପୀ କୃଷକ ମଞ୍ଚ ଆୟୋଜିତ

କେନ୍ଦ୍ର ବିଜେପି ସରକାର ପ୍ରଣୟନ କରିଥିବା ଡିନିଟି ମାରାତ୍ମକ କୃଷି ଆଇନ୍ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଆଇନ୍- ୨୦୨୦ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଦିଲ୍ଲୀ ସାମାନ୍ତରେ ତଥା ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଐତିହାସିକ କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଗତ ଦେଢ଼ ମାସରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ଧରି ଚାଲିଛି । ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ସମଗ୍ର ଦେଶର ସାଧାରଣ କୃଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ସେଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାପାଇଁ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଗାଁରେ କୃଷକ ମଞ୍ଚ ମାନ ଆୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କିଷାନ ମତ୍ସର ସଙ୍ଗଠନର ସର୍ବଭାରତୀୟ କମିଟି ପକ୍ଷରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ୫୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଗାଁରେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଧାରଣା ମଞ୍ଚମାନ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଛି । ଏହି

ମଞ୍ଚ ମାନଙ୍କରେ କୃଷକମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ଚାଷୀନେତାମାନେ ଯୋଗଦେଇ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ମାରାତ୍ମକ କୃଷକ ଓ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥବିରୋଧୀ କୃଷି ଆଇନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ରାଜ୍ୟରେ ଆହୁରି ୧୦୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଧାରଣା ମଞ୍ଚ ସଙ୍ଗଠିତ କରିବାପାଇଁ ସଙ୍ଗଠନ ପକ୍ଷରୁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି । ଏହି ଧାରଣା ମଞ୍ଚ ମାନଙ୍କରେ ସଙ୍ଗଠନର ରାଜ୍ୟ ସଭାପତି କମ୍ପ୍ରେଡ଼ ଉଦ୍ଧବ ଜେନା, ସମ୍ପାଦକ କମ୍ପ୍ରେଡ଼ ରଘୁନାଥ ଦାସ, ଉପସଭାପତି କମ୍ପ୍ରେଡ଼ ସଦାଶିବ ଦାସ, ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକ କମ୍ପ୍ରେଡ଼ ଶମ୍ଭୁନାଥ ନାଏକ ପ୍ରମୁଖ ନେତୃତ୍ୱ ନେଉଛନ୍ତି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ଯଶୀପୁରଠାରେ କୃଷକ ଧାରଣା ମଞ୍ଚ

କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ପକ୍ଷରୁ କୃଷକ ଧାରଣା ମଞ୍ଚ

ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ପକ୍ଷରୁ କୃଷକ ଧାରଣା ମଞ୍ଚ

ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ଉଦ୍ୟୋଗରେ କୃଷକ ଧାରଣା ମଞ୍ଚ

ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ଉଦ୍ୟୋଗରେ କୃଷକ ଧାରଣା ମଞ୍ଚ

ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାର କିଶୋର ନଗରଠାରେ କୃଷକ ଧାରଣା ମଞ୍ଚ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ପକ୍ଷରୁ କୃଷକ ଧାରଣା ମଞ୍ଚ

ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କିଷାନ କ୍ଷେତ୍ର ମତ୍ସର ସଙ୍ଗଠନ ଠାକରାରେ କାନୁଆରୀ ୨୦ ତାରିଖରେ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅଫିସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ କୃଷକ ବିକ୍ଷୋଭ

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଡିନୋଟି କୃଷି ଆଇନ୍ ବାତିଲ ଦାବିରେ କାନୁଆରୀ ୧୯ ତାରିଖ ଦିନ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅଫିସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ରେଳ ଚଳାଚଳ ସ୍ୱଭାବିକ କରିବା ଦାବିରେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ରେଳ ଘରୋଇକରଣ ବିରୋଧୀ ଜନ ଅଭିଯାନର ଆହ୍ୱାନକ୍ରମେ କାନୁଆରୀ ୧୨ ତାରିଖରେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପୂର୍ବରୁ ମିଳୁଥିବା ସମସ୍ତ ରିହାତି ସହିତ ରେଳଚଳାଚଳ ସ୍ୱଭାବିକ କରିବା ଦାବିରେ ବିକ୍ଷୋଭମାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ରାଉରକେଲା ଓ କଟକ ଠାରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ରାଜ୍ୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବ୍ରହ୍ମପୁର ରେଳଷ୍ଟେସନ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ, ସୋମନାଥ ବେହେରା, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସାହୁ, ନିମାଇଁ ସାହୁ ପ୍ରମୁଖଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଷ୍ଟେସନ୍ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ଜରିଆରେ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁଗୁଳ ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅଫିସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଭିକାରି ପ୍ରଧାନ, ଜୟସେନ ମେହେର, ଡି. ମଲ୍ଲିକ, ସଦାଶିବ

କଟକ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ବ୍ରହ୍ମପୁର ରେଳଷ୍ଟେସନ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ରେଳ ଚଳାଚଳ କରିବା ଦାବିରେ ରାଉରକେଲାଠାରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ସିଂହ, ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ସାହୁ, ପ୍ରଗତିବାଳା ନାୟକ ପ୍ରମୁଖ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏଡିଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା, ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବର୍ମା, ସନ୍ତୋଷ ରଥ, ନିରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି, ପ୍ରଭାମଞ୍ଜୁଳା ବ୍ରହ୍ମ, ମହମ୍ମଦ ସୁକୁର ପ୍ରମୁଖ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଖୋର୍ଦ୍ଧାଠାରେ ଅଶୋକ ସାହୁ, କାର୍ତ୍ତିକ ଘଡ଼େଇ, ଭାରତ ସେନାପତି, ଜିତେନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ପ୍ରମୁଖ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ରାଉରକେଲା ଏଡିଏମ୍ ଅଫିସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଜିତ ନାୟକ, ବିଷ୍ଣୁ ପଣ୍ଡା, ଶୁଶିଳ ବାରିକ, ଅରୁଣା ମହନ୍ତ, ଆଲୋକ ବେହେରା, ଶ୍ରୀନିବାସ ସେଠୀ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ମହାନ୍ତ, ସୁବାସ ଦଣ୍ଡପାଟ ପ୍ରମୁଖ ବିକ୍ଷୋଭର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ । କଟକ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅଫିସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବସନ୍ତ ନାୟକ, ବିଶ୍ୱାସୀ ଦାସ, ଖଗେଶ୍ୱର ସେଠୀ, ରାଜକିଶୋର ମଲ୍ଲିକ, ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ରଥ ପ୍ରମୁଖ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ରେଳବାଇର ବ୍ୟାପକ ଘରୋଇକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରେଳଚଳାଚଳକୁ ସ୍ୱଭାବିକ କରାଯାଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାଫଳରେ ସାଧାରଣ ଲୋକ ଅକଥନୀୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି ବୋଲି ରେଳ ଘରୋଇକରଣ ବିରୋଧୀ ଜନଅଭିଯାନ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରେଳଷ୍ଟେସନ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ରାଜ୍ୟର ୧୪ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତିବାଦରେ ଏଆଇଡିଏସ୍ ପକ୍ଷରୁ ରାଜ୍ୟବ୍ୟାପୀ ଆନ୍ଦୋଳନ

ରାଜ୍ୟ ସରକାର କରୋନା ମହାମାରୀରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରୀତିନୀତିକୁ ଧ୍ୱଂସ କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟଭାବେ ୧୪,୩୭୯ଟି ପ୍ରାଥମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ରାତିଅଧିଆ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଜିନିଷପତ୍ର ଖାଲି କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଅନ୍ୟାୟ, ଅଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ, ଶିକ୍ଷା ମାରଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏଆଇଡିଏସ୍ ନେତୃତ୍ୱରେ ସ୍କୁଲ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିମାନ ଗଠନ କରାଯାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଓ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗଠିତ କରି ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇ ରଖାଯାଇଛି ।

ଗଞ୍ଜାମ

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା କୁକୁଡ଼ାଖଣ୍ଡି ବ୍ଲକ୍ ଶିକ୍ଷାଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ୪୩୩ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ବନ୍ଦ ପ୍ରତିବାଦରେ ଏଆଇଡିଏସ୍ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ନେତୃତ୍ୱରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ଲକ୍ରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଗତ ୧୧ ତାରିଖ ଦିନ ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର ବ୍ଲକ୍ରେ ୩ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଭିଭାବକ, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ କରାଯାଇ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତିସେମ୍ବର ୨୨ ତାରିଖ ଦିନ କୁକୁଡ଼ାଖଣ୍ଡି ବ୍ଲକ୍ରେ ୭ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ, ତିସେମ୍ବର ୨୧ ତାରିଖ ଦିନ ହଞ୍ଜିଲିକାପୁର ଏବଂ ଗତ ଜାନୁଆରୀ ୮ ତାରିଖ ଦିନ ଦିଗପହଣ୍ଡି ବ୍ଲକ୍ରେ ୯ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଓ ଅଭିଭାବକମାନେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନିଜ ସ୍କୁଲର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଶହ ଶହ ଅଭିଭାବକ, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ।

ଯାଜପୁର

ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲା ବଡ଼ଚଣା ବ୍ଲକ୍ ଶିକ୍ଷାଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ଧର୍ମଶାଳା ବ୍ଲକ୍ରେ ୧୨ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ବନ୍ଦ ପ୍ରତିବାଦରେ ଏଆଇଡିଏସ୍ ଧର୍ମଶାଳା ବ୍ଲକ୍ କମିଟି ପକ୍ଷରୁ ଗତ ତିସେମ୍ବର ୨୯ ତାରିଖ ଦିନ ବି.ଇ.ଓ. ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ପାଣିମୁହାଣୀ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ନସତିପୁର ବିଦ୍ୟାଳୟ, ନୂଆପାଟଣା, ମଉଳଖଲ୍ଲୀ, କୁସୁନପୁର, ଏରସଣ୍ଡା, ନୂଆପଡ଼ା, ହାମଜାପୁର, ମାଜେଉଳି, ବାରମାତା ମୁଣ୍ଡାସାହୀ, ଚଇନହୁଡ଼ା, ଉତ୍ତରଶାସନ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶହ ଶହ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଅଭିଭାବକମାନେ ସହର ପରିକ୍ରମା କରି ବି.ଇ.ଓ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହିଭଳି ବଡ଼ଚଣା ବ୍ଲକ୍ରେ ମହାବିନାୟକ, ଜଗନ୍ନାଥପୁର, ଖାଇଲୋପଡ଼ା, ଖଜୁରିଆ, ଉକୁକା, ମହିପୁର, ପାଇକରାପୁର, ରୁକୁଟିଟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଭିଭାବକମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିମାନ ଗଠନ କରି ଗାଁରେ ପ୍ରତିବାଦ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଙ୍ଗଠିତ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ।

ବଲାଙ୍ଗୀର

ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ଏଆଇଡିଏସ୍ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଗୁଡ଼ଭେଡ଼ା ବ୍ଲକ୍ରେ କୁଳସୁମା, ତୁଷୁରା ଧରୁଅପଡ଼ା, ତୁଷୁରା, ରାଧାରାଣୀପଡ଼ା, ଶାସନପାଲ୍ଲୀ ଆମପାଳି, ଲଖାଇପଦର, କଲିଖମନ, ଫଳସପଡ଼ା, ନିମୁରସିଙ୍ଗା, କଦେନବାହାଲି ବିଦ୍ୟାଳୟ; ବେଲପଡ଼ା ବ୍ଲକ୍ରେ କଦେନରୁଲ୍ଲା କଣ୍ଠାବାଞ୍ଜିଆ ପଡ଼ା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଖପ୍ରାପୋଲ ବ୍ଲକ୍ରେ କୁସୁମକାନି, ପୋଡ଼ିମୁଡ଼ି,

ବାଦିନପାଳି, କରାବାହାଲ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ସ୍କୁଲ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିମାନ ଗଠନ କରାଯାଇ ଗତ ଜାନୁଆରୀ ୮ ତାରିଖ ଦିନ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ବିଶାଳ ବିକ୍ଷୋଭ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ଦିନ ଶହ ଶହ ଅଭିଭାବକ, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଅଣ୍ଡା ନିଅ - ଚାଉଳ ନିଅ ଆମ ସ୍କୁଲ ଆମକୁ ଫେରାଇ ଦିଅ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇ ସହର ପରିକ୍ରମା କରି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ କରିଥିଲେ ।

ଅନୁଗୁଳ

ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାର ଛେଣ୍ଡିପଦା ଠାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଓ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କ ବିକ୍ଷୋଭ

ଏଆଇଡିଏସ୍ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଛେଣ୍ଡିପଦା ବ୍ଲକ୍ରେ ଧଉରାଖମଡ଼ା, ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶହ ଶହ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଅଭିଭାବକମାନେ ଗତ ଜାନୁଆରୀ ୧୩ ତାରିଖ ଦିନ ଏକ ବିଶାଳ ପଟୁଆରରେ ଛେଣ୍ଡିପଦା ସହର ପରିକ୍ରମା କରି ବିକ୍ଷୋଭ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ବିକ୍ଷୋଭ ଏବଂ ତହସିଲଦାରଙ୍କୁ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁଗୁଳ ବ୍ଲକ୍ରେ କୁଲସିଂଗା, ହିଞ୍ଜାଡୋଲି, ନୂଆବଡ଼ପାପୁ ସାହି ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଓ ଅଭିଭାବକମାନେ ମଧ୍ୟ ତିସେମ୍ବର ୧୭ ତାରିଖ ଦିନ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

କଟକ

କଟକ ମଣ୍ଡଳ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ବାରଙ୍ଗ ବ୍ଲକ୍ ଶିକ୍ଷାଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ

କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ନିଶିନ୍ତ କୋଇଲି ବ୍ଲକ୍ରେ ୪୮ଟି ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦକୁ ବିରୋଧକରି ଏଆଇଡିଏସ୍ ନିଶିନ୍ତକୋଇଲି ସଙ୍ଗଠନ ତରଫରୁ ଶତାଧିକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଅଭିଭାବକମାନେ ଗତ ୧୧ ତାରିଖ ଦିନ ବିକ୍ଷୋଭ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କଟକ ସହରର ମାନସିଂହ ପାଟଣା ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଅଭିଭାବକମାନେ ଗତ ୧୨ ତାରିଖ ଦିନ ମାନସିଂହ ପାଟଣା ସାହିର ସଭାପତି ବଂଶୀଧର ଜେଠୀ, ସମ୍ପାଦକ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା, ଏଆଇଡିଏସ୍ ସଙ୍ଗଠକ ଇଣ୍ଡ୍ରା ଧରଣଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ବିକ୍ଷୋଭ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ କରାଯାଇ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିଭଳି କଟକ ସହରର ଆହୁବାଲ ବାଳିକା ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗତ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ଏବଂ ବାରଙ୍ଗ ବ୍ଲକ୍ରେ ସରକାରୀ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗତ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ବିକ୍ଷୋଭ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ-ଅଭିଭାବକମାନେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱର

ବାଲେଶ୍ୱର ବ୍ଲକ୍ରେ ପ୍ରିୟବାଗ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମାଣିପାଟଣା, ସୁଗୋ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଘୋଲେଇ, ବାଉଁଶବଣି ପ୍ରଭୃତି ୫ଟି ସ୍କୁଲର ଶତାଧିକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଅଭିଭାବକମାନେ ବାଲେଶ୍ୱର ମିଳିତ ସ୍କୁଲ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି ନେତୃତ୍ୱରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଗତ ତିସେମ୍ବର ୨୯ ତାରିଖ ଦିନ ଗୋଷ୍ଠୀ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ମିଳିତ ସ୍କୁଲ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିର ଆବାହକ କ୍ରିଷ୍ଣାରାଣୀ ସାହୁ, ହେମନ୍ତ ଗିରି, ହରେନ୍ଦ୍ର ଦାସ, ଜଗବନ୍ଧୁ ପାତ୍ର ପ୍ରମୁଖ ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ । ସେହିଭଳି ଭୋଗରାଇ ବ୍ଲକ୍ରେ ହଳଦିମାଳ, ବାରବାଟିଆ ଆଦିବାସୀ ସାହୀ, ଗଣ୍ଡମୁହଁତା, ଘଣ୍ଟିଲୋଇ, ପର୍ଯ୍ୟାପ, କିଆଗଡ଼ିଆ, ଅନ୍ଧାରୀ, ଜୟଶଙ୍କରପୁର ଆଦି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶତାଧିକ ଛାତ୍ର-ଅଭିଭାବକମାନେ ତିସେମ୍ବର ୧୭ ଏବଂ ୨୨ ତାରିଖ ଦିନ ଭୋଗରାଇ ବିକ୍ଷୋଭ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ

ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ରେମୁଣା, ଖଇରା, ବାଲେଶ୍ୱର ସହର, ନାଳଗିରି ଆଦି ବ୍ଲକ୍ମାନଙ୍କରେ ବିଭିନ୍ନ ଗାଁ ମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ହଜାରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏଆଇଡିଏସ୍ ନେତୃତ୍ୱରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ଲକ୍ରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । କପ୍ପିପଦା ବ୍ଲକ୍ରେ ୩୧ଟି ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗତ ତିସେମ୍ବର ୨୯ ତାରିଖ ଦିନ ଏଆଇଡିଏସ୍ ନେତୃତ୍ୱରେ ବିକ୍ଷୋଭ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେହିଭଳି ଯଶପୁର, କରଞ୍ଜିଆ, ବାଙ୍ଗିରିପୋଷି, ବିଶୋଇ ସମେତ ବାରିପଦାସ୍ଥିତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଶହ ଶହ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଅଭିଭାବକ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସ୍କୁଲ ଓ ବିକଳି କଲେଜ ବନ୍ଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବାରିପଦାଠାରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୧୪ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ୧୪ଟି ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷକ ତାଲିମ କଲେଜ ବନ୍ଦ କରିଦେବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ୬୪୨ଟି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଏକମାତ୍ର ସରକାରୀ ବିକଳି କଲେଜ ବନ୍ଦ କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ ଡିଏସ୍, ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ ଡିଓଇଓ ଏବଂ ଡିଟିଓ ପକ୍ଷରୁ ମିଳିତ ଭାବରେ ଜାନୁଆରୀ ୮ ତାରିଖରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛି । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ୩୦୦ରୁ ଅଧିକ ଛାତ୍ର, ଯୁବକ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଏହି ବିକ୍ଷୋଭରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ଯଶପୁରର ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକ କମ୍ପୋଜ୍ ଶମ୍ଭୁନାଥ ନାଏକ, ସାରାଭାରତ ଶିକ୍ଷା ବନ୍ଧୁ କମିଟିର ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ପୋଜ୍ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବର୍ମା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ପାଦକ ନାଳାୟର ନାଏକ, ଅଲ

ସ୍କୁଲ ଓ ବିକଳି କଲେଜ ବନ୍ଦ ପ୍ରତିବାଦରେ ବାରିପଦାଠାରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ଇଣ୍ଡିଆ ଡିଓଇଓ ନେତା କମ୍ପୋଜ୍ ଲଳିତ ମହାନ୍ତ, ଡିଟିଓ ପକ୍ଷରୁ କିଶୋର ମହାନ୍ତ ଓ ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ ଡିଏସ୍ ପକ୍ଷରୁ କମ୍ପୋଜ୍ ମଧୁସୂଦନ ନାଏକ ପ୍ରମୁଖ ଏହି ବିକ୍ଷୋଭରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଦାବିପତ୍ର ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଜନବିରୋଧୀ କୃଷି ଆଇନ୍ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଦାବିରେ ଯଶପୁର ବ୍ଲକ୍ ଘେରାଓ

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରଣୟନ କରିଥିବା ତିନୋଟି ମାରାତ୍ମକ ଭାବରେ କୃଷକ ତଥା ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ବିରୋଧୀ କଳା ଆଇନ୍ ବାତିଲ ଦାବିରେ ଜାନୁଆରୀ ୬ ତାରିଖରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଯଶପୁର ବ୍ଲକ୍ ଅର୍ଥେସ୍ ଘେରାଓ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ କିଷାନ ସେକ୍ସ ମଜଦୁର ସଙ୍ଗଠନର ଆହ୍ୱାନକ୍ରମେ ଯଶପୁର ବ୍ଲକ୍ରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଏହି ଘେରାଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସହସ୍ରାଧିକ ଲୋକ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ବିକ୍ଷୋଭକାରୀମାନେ ଏକ ପଟୁଆରରେ ଯଶପୁର ବଜାର ପରିକ୍ରମା କରି ବ୍ଲକ୍ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସେଠାରେ ସଙ୍ଗଠନର ବ୍ଲକ୍ ସଭାପତି କମ୍ପୋଜ୍ ଦୁଃଖବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ ପ୍ରତିବାଦ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସଭାରେ ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ କିଷାନ ସେକ୍ସମଜଦୁର ସଙ୍ଗଠନର ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ପୋଜ୍ ରଘୁନାଥ ଦାସ କୃଷକ ସ୍ୱାର୍ଥବିରୋଧୀ ମଣ୍ଡି ଆଇନ୍, ରୁକ୍ମିଣୀ ଆଇନ୍ ଏବଂ ଜନବିରୋଧୀ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ସଂଶୋଧନ ଆଇନ୍ ବିଭିନ୍ନ ମାରାତ୍ମକ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଯଶପୁରର ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକ ତଥା

ଏସ୍ପିସିଆଇ(ସି) ରାଜ୍ୟ କମିଟି ସଦସ୍ୟ କମ୍ପୋଜ୍ ଶମ୍ଭୁନାଥ ନାଏକ ତୁରନ୍ତ ଏହି ଆଇନ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପୋଜ୍ ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତ, ଶୁଭେନ୍ଦୁ ମୃଗରାଜ ପ୍ରମୁଖ ବକ୍ତବ୍ୟ ରଖିଥିଲେ । କମ୍ପୋଜ୍ ପ୍ରମୋଦ ମହାନ୍ତ, ମହାଦୀପଲସା ସରପଞ୍ଚ କମ୍ପୋଜ୍ ରମାକାନ୍ତ ନାଏକ, ରବିନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମହାନ୍ତ, ମନୋଜ ମହାନ୍ତ, ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଜାମୁଡ଼ା, ତପସ୍ୱିନୀ ନାଏକ, ସମିତି ସଭ୍ୟ କମ୍ପୋଜ୍ ଜୟନାଥ ମହାନ୍ତ ପ୍ରମୁଖ ସଭା ଓ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ପରିଚାଳନାରେ ସହାୟତା କରିଥିଲେ । ପାଞ୍ଚଦିନ ଦାବି ସମ୍ପର୍କିତ ଦାବିପତ୍ର ବିଠିଓକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜନ ବିରୋଧୀ କୃଷି ଆଇନ୍ ବାତିଲ ଦାବିରେ ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଜାନୁଆରୀ ୧୯ରେ ବିକ୍ଷୋଭ

ଜନ ବିରୋଧୀ କୃଷି ଆଇନ୍ ବାତିଲ ଦାବିରେ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅର୍ଥେସ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଜାନୁଆରୀ ୧୯ରେ ବିକ୍ଷୋଭ

